N° 275. A° 1862.

DINGSDAG 18 NOVEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 15 *november*. — De Gazette bevat het antwoord onzer Regering op de depêche van den heer Drouyn de Lhuis betreffende gemeenschappelijke bemiddeling van Frankrijk en Engeland in het geschil der Noord-Amerikaansche Staten.

Dit antwoord is zeer kort, maar de redenen door Frankrijk voor het doen van zulk een stap aangevoerd, worden er grondig en helder in wederlegd. Graaf Russell erkent de goede bedoelingen des Keizers en is het met hem eens omtrent de wenschelijkheid, dat Rusland zich bij Engeland en Frankrijk voege bij elken maatregel die men in deze zaak gepast oordeelt. Tot nu toe is de Regering der Koningin er nog niet van verwittigd dat Rusland zoude hebben toegestemd om met de westelijke zeemogendheden gezamenlijk eene bemiddeling te beproeven. De groote vraag blijft echter: kan het doel bereikt worden langs den weg, die door den Franschen Keizer is voorgeslagen? De Regering van H. M. heeft die vraag met de grootste naauwgezetheid overwogen en is ten slotte tot de overtuiging gekomen, dat men op dit oogenblik niet met eenigen grond van de Noordelijke Staten het aannemen van zulk een voorstel zou kunnen verwachten, terwijl eene weigering natuurlijk verhinderen zoude hetzelfde voorstel binnen korten tijd op nieuw te doen. Volgens de meening der Engelsche Regering, zal men het best doen, door zoo naauwlettend mogelijk acht te slaan op elke verandering der publieke meening in Amerika en zijn voordeel te doen met de eerste gelegenheid de beste, waarin zich eene stemming voordoet, die toegankelijk maakt voor vriendschappelijken raad.

— Gisteren werd hier in het Metropolitan Institute eene vergadering gehouden, ten einde te protesteren tegen hetgeen dezer dagen ten gunste van het Zuiden is gezegd en geschreven, en de Unie te ondersteunen in hare poging tot onderdrukking der slavernij. Door professor Newman en den heer Sinclair werd het volgende besluit voorgesteld: „Deze vergadering aanschouwt met trots en belangstelling de groote vrije Republiek, die van Engelschen bloede ook aan Engeland de beginselen ontleende van ordelijke constitutionele vrijheid, en zij wenscht ten zeerste dat Engeland en de vrije Amerikaansche Unie voortaan in broederlijke vriendschap vereenigd mogen blijven." Toen dit besluit was vastgesteld volgde nog een ander tegen interventie van Engeland in de zaken van Amerika. Ook dit werd aangenomen. De vergadering was niet bijzonder rustig. Verscheidene voorstanders van het Zuiden poogden zich gehoor te verschaffen, maar dit gelukte niet, daar de overgroote meerderheid noordelijk gezind was. Dr. Lemprière onder anderen wenschte een amendement voor te stellen op het eerste voorstel. Meer dan een uur achtereen beproefde hij gehoor te vinden, maar ten slotte was hij genoodzaakt onverrigter zake het plankier te verlaten.

— Prins en Prinses Lodewijk van Hessen zijn gisteren ten 4.20 ure op Windsor Castle aangekomen. Het Koninklijk jagt Victoria en Albert bragt het hooge echtpaar van Antwerpen naar Gravesend.

— De Prinses van Pruissen heeft haren togt naar den Vesuvius even als haar gezelschap te voet volbragt. Nadat men ongeveer een half uur boven op den berg had vertoefd, daalde men weder af — tot aan den enkel in de fijne asch, nu eens glijdende, dan weêr genoodzaakt te draven, altijd met de grootste moeite worstelende tegen het gevaar om van de been te geraken en naar beneden te rollen. Een der heeren brak de schede van zijn degen en de Prinses kwam bijna zonder schoeisel op effen bodem aan, genoodzaakt om — zoo als de Napolitanen zeggen — te rimediare *con un fazzoletto.*

— Te Valetta is berigt ontvangen dat sir Henry Bulwer, Britsch Ambassadeur te Konstantinopel, den 5 dezer te Alexandrië is aangekomen.

— Gisteren avond heeft signor Alessandro Gavazzi in St. James-hall eene lezing gehouden over den tegenwoordigen staat en de vooruitzigten van het Koningrijk Italië. De zaal was goed gevuld en het publiek gaf herhaaldelijk blijken van levendige belangstelling voor de zaak door den spreker voorgestaan.

— Door bemiddeling van den Gouverneur sir George Grey is aan H. M. een adres van rouwbeklag overhandigd van eenige inlandsche hoofden uit Nieuw-Zeeland. Dit adres onderscheidt zich zeer van de overigen door zijn poëtischen inhoud en vreemden vorm.

— Uit New-York wordt, dd. 5 dezer, per telegraaf via Queenstown, gemeld, dat de volgende schepen door de Alabama in volle zee zijn verbrand: Lafayette, van New-York naar Belfast; Manchester, 107 ton gemeten, van New-York naar Liverpool; Laurietta, van New-York naar Madera; Lamplighter, 279 ton, van New-York naar Gibraltar; Crenshaw, van New-York.

FRANKRIJK.

PARIJS 16 November.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Het antwoord, zoo van Groot-Brittanje als van Rusland op de nota van de Fransche Regering betrekkelijk Amerika is thans bekend. In den Moniteur wordt heden ochtend de depêche van graaf John Russell in de volgende woorden besproken: „Voor het tegenwoordige de medewerking afslaande, welke Engeland wordt aangeboden, is daarbij uitsluitend acht geslagen op de min of meer gunstige kansen welke het voorstel der Fransche Regering in dit oogenblik in de Vereenigde Staten zou kunnen hebben. Het is geene weigering, het is slechts eene verdaging."

Ten opzigte van Ruslands antwoord zegt de Moniteur: „Rusland laat alle regt wedervaren aan de gevoelens van verzoening en menschlievendheid, waardoor de Keizerlijke Regering werd beheerscht, en des noods belooft dat Rijk zijn zedelijken invloed voor iederen stap, die te Washington mogt worden beproefd. Te Petersburg doet, even als te Londen, de inwendige toestand van de Unie iedere beslissing verdagen met betrekking tot het Fransche voorstel."

Vooral verdienen de regels opmerking, welke hierop volgen in den Moniteur, en ongetwijfeld afkomstig zijn van den Minister van buitenlandsche zaken:

„Inderdaad mag men niet uit het oog verliezen welke ontvangst in Amerika zou kunnen ten deel vallen aan een aanbod van goede diensten; maar als onze inlichtingen juist zijn, dan zal de aarzeling der Kabinetten van St. Petersburg en Londen spoedig worden opgeheven. Er heerscht in de Vereenigde Staten zoowel in het Noorden als in het Zuiden eene opinie, die naar den vrede verlangt en met iederen dag meer veld wint. De verkiezingen, welke thans in de Noordelijke Staten gehouden worden, leveren het bewijs van die toenemende neiging, daar de candidaten die bedoelde rigting zijn toegedaan belangrijke voordeelen behalen en hoogst waarschijnlijk de meerderheid zullen uitmaken in de volgende bijeenkomst van het Congres."

Ik haal deze woorden van ons officieel dagblad aan, omdat het één ding bewijst, namelijk dat onze Regering maar niet zoo ligtvaardig den stap bij de Russische en Engelsche Gouvernementen heeft gedaan, en dat zij de overtuiging had dat, zoo die twee Mogendheden ook al niet openlijk van hunne neutraliteit wenschen af te wijken, zij toch met graagte het middel en de gelegenheid zouden aangrijpen om den oorlog in Amerika te beëindigen. Men mag dan ook hopen dat het oogenblik nadert, waarop de drie Mogendheden vreedzaam zullen interveniëren, en sedert den aanvang van den strijd kon men nu voor het eerst met eenigen grond de hoop voeden dat er eerlang een eind aan zal komen. De nota van den heer Drouyn de Lhuys is dus ook niet, zoo als men voorwendde, een doode letter; het is de eerste officieele poging, en ook hiermede gaat het op dat alle beginselen moeijelijk zijn; de rest zal van zelf volgen.

De waarschuwing welke het dagblad Le Siècle heeft ontvangen, en vooral de zaak waarop zij gegrond is, gaf hier in de laatste dagen stof tot veel besprekingen. Ik zal die questie niet in bijzonderheden nagaan, maar ik wensch u toch mede te deelen dat alle liberalen en ook de democratische partij den heer Havin zeer dankbaar zijn dat hij zulk eene flinke houding tegenover den Minister van binnenlandsche zaken aannam, en het publiek gaat zelfs zoo ver van te zeggen: De heer Havin kan zich te Parijs candidaat stellen voor het Wetgevend Ligchaam en hij zal zeker verkozen worden.

De Moniteur kondigt thans bepaald aan dat Z. M. de Keizer op den 7 december in persoon zal tegenwoordig zijn bij de plegtige inwijding van den nieuwen Boulevard du Prince Eugène.

Keizer Napoleon heeft eigenhandig de ridderorde van het Legioen van Eer ter hand gesteld aan den heer Victorien Sardou, den bekenden schrijver van de tooneelstukken Vrienden van Ons (Nos Intimes), en Les Ganaches, welk laatste stuk jl. donderdag te Compiègne is ten tooneele gevoerd.

Er is eene nieuwe brochure van den heer Eugène Pelletan in het licht verschenen, onder den titel van: „Het Italiaansche treurspel." Dat is een zeer Patriotische arbeid, want de schrijver verheft Frankrijk tot het toonbeeld van vooruitgang op het pad der vrijheid in geheel Europa. 't Is zeker zeer vaderlandslievend, maar is het wel zeer waar? Is het vooral wel waar, met betrekking tot ons eigen Land?

— Het Turksche gezantschap alhier heeft de geruchten betrekkelijk eene ziekte van den Sultan mede tegengesproken.

— Volgens eenige hier ontvangene en door de dagbladen medegedeelde tijdingen uit Mexico moeten Ortega en Miramon ernstig ongesteld zijn.

— Uit Athene wordt den 12 dezer gemeld dat op het eiland Syra en in den Peloponesus eene demonstratie ter gunste van Prins Alfred van Engeland ontstaan is.

— Te Madrid meent men wel allen grond te hebben om te gelooven dat de Regering der Vereenigde Staten aan Spanje de vereischte genoegdoening voor het op het eiland Cuba gebeurde geven zal, maar nogtans heeft de Spaansche Regering, om de herhaling van soortgelijke gevallen voor te komen, de versterking van haar eskader aldaar met een vijftal schepen bevolen.

BELGIË.

BRUSSEL 15 *november*. — Bij de Kamers is van Regeringswege een wetsontwerp tot herziening onzer wetgeving op de nationale militie ingekomen. Uitgaande van het denkbeeld dat het billijk is om de door het lot aangewezene miliciens eenige vergoeding te geven voor de aan het land bewezene diensten, moest de Minister van finantiën echter terugdeinzen voor het stelsel om eene geldelijke belooning, hetzij in eens af, hetzij jaarlijks, toe te kennen, hetgeen eene uitgave van drie millioen zou veroorzaken, berekend ad 100 francs per man en per dienstjaar, welke gelden trouwens toch door zeer weinigen zouden worden bespaard tot op hun ontslag uit de dienst. De Minister is daarom op een ander denkbeeld gekomen; dit bestaat in het afgeven van een pensioenboekje op de schatkist aan iederen milicien zoodra hij in dienst treedt, tot een bedrag van 150 francs per jaar, waarvan hij in het genot komt op 55jarigen leeftijd. Volgens de statistiek zouden van 7500 miliciens, die gemiddeld jaarlijks worden ingelijfd, omstreeks 4600 dien leeftijd bereiken. Die sterke verhouding van overlevenden wordt verklaard door het feit, dat de berekening natuurlijk slechts loopt over den ouderdom van 20 tot 55 jaar en voor de dienst alleen volkomen gezonde en sterke mannen worden aangenomen.

Om dit plan tot uitvoering te brengen, zal het voldoende zijn jaarlijks op de Staatsbegrooting een bedrag van 1,585,000 francs uit te trekken. Eer de miliciens van de ligting 1863 dan in de termen kunnen vallen om dit pensioen te genieten, is het kapitaal met de rente zoodanig aangegroeid, dat men zich op alle gebeurlijkheden kan voorbereiden.

— Men verzekert dat in de verschillende begrootingswetten sommen zijn uitgetrokken tot verbetering van den toestand der ambtenaren en geëmploijeerden bij de onderscheidene Departementen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 15 *november*. — De Koningin, die zich thans te Coblentz bevindt, zal den 17 dezer naar Karlsruhe en den 21 dezer naar Weimar reizen, om den 26 dezer in deze hoofdstad terug te keeren.

— De afgevaardigden Bockum-Dolffs en Oppermann hebben van hunne kandidatuur voor het burgemeestersambt te Keulen en Dantzig afgezien, ten einde niet verpligt te zijn zitting in het Heerenhuis te hebben.

— Tot gisteren toe was de dader van den te Warschau gepleegden moord nog niet ontdekt. Het slagtoffer, wiens juiste naam Falkana is, had zich vele persoonlijke vijanden gemaakt, zoodat men vermoedt dat het hier meer eene daad van persoonlijke wraak dan eene politieke handeling geldt.

KASSEL 14 *november*. — De Keurvorst woonde heden morgen eene buitengewone zitting van het gezamenlijk Ministerie bij, in welke, naar geloofd wordt, de voordragt van het budget, waaraan de Ministers hun al of niet aanblijven geknoopt hebben, behandeld werd. Ofschoon de uitslag dezer beraadslaging nog niet bekend is, kan de beslissing echter niet lang meer achterwege blijven.

DRESDEN 14 *november*. — Het dagblad van Dresden deelt heden het antwoord der Regering mede op een verzoekschrift van den Gemeenteraad van Leipzig, het handelsverdrag betreffende. De meening der Regering, wordt daarin gezegd, is ten opzigte van dat verdrag niet veranderd, maar de tegenwoordige staat der zaken is van dien aard, dat er niets anders overblijft dan de toevlugt tot eene bemiddeling te nemen. De Regering heeft niemand tot het doen van verklaringen in haren naam gemagtigd. Verder gispt het antwoord de door den Leipziger Gemeenteraad gedane vraag als voorbarig, en herinnert dat de Regering herhaalde malen in strijd met de te Leipzig geuite wenschen heeft moeten handelen, maar ten slotte die stad toch voldoening gegeven heeft. De Gemeenteraad van Leipzig heeft zich niet met de algemeene belangen des Lands, maar alleen met de bijzondere belangen dier stad te bemoeijen, en handelt onvoorzigtig, door vooruit te loopen ten aanzien van zaken die de hervorming van het tolwezen betreffen.

TUBINGEN 14 *november*. — De beroemde Duitsche dichter Ludwig Uhland, die zich ook op staatkundig terrein een naam verworven heeft, is gisteren hier in den ouderdom van ruim 75 jaren overleden. Na in zijne geboortestad Tubingen de school en Universiteit bezocht te hebben, en ten jare 1810 doctor in de regten geworden te zijn, ondernam hij eene litterarische reis naar de Fransche hoofdstad. In 1819 werd hij door het ambt, ten volgenden jare door de stad Tubingen en later door de hoofdstad Stuttgardt tot lid der Wurtembergsche Kamer verkozen. Ten jare 1830 tot buitengewoon hoogleeraar benoemd, liet hij in 1833 dat ambt weder varen, om zich geheel aan zijne werkzaamheid als lid der Standen te wijden. Naar de Duitsche Nationale Vergadering van 1848 werd hij door het kiesdistrict Tubingen afgevaardigd. Als dichter trad hij voor het eerst in den Muzen-Almanak van 1806 op, en de eerste verzameling zijner gedichten, later door verschillende andere gevolgd, zag in 1815 het licht.

WEENEN 15 *november*. — De finantiële commissie van het Huis der Afgevaardigden besloot heden eene verhooging van 7 percent der belasting op de coupons, alsmede de verdubbeling der buitengewone opcenten op de grond-, huis-, klassen-, nijverheids- en inkomstenbelastingen voor te stellen.

— Ten opzigte der bestaande geschillen tusschen het Ministerie en de Hongaarsche Hofkanselarij wordt nu verzekerd, dat zij in den eergisteren gehouden Ministerraad, en wel hoofdzakelijk door bemiddeling van den Aartshertog Reinier, vereffend zijn. Men zou overeengekomen wezen tot het bijeenroepen van den Hongaarschen Landdag in het volgend voorjaar, en hoop voeden om vóór dat tijdstip alle nog overgebleven hindernissen uit den weg te ruimen. De tweede Zitting van den Rijksraad zou in mei 1853 aanvangen en in den herfst van dat jaar eindigen, terwijl het provinciaal statuut voor Venetië nog in den loop van het tegenwoordig jaar zou worden afgekondigd.

Intusschen heeft de veroordeeling, door het geregtshof te Weenen, van den advocaat en afgevaardigde Virgilio Szilaggi en van dr. Mezey, tot tienjarige opsluiting, als straf voor de misdaad van majesteitsschennis, te Pesth een zoo algemeen onaangenamen indruk gemaakt, dat bij sommigen de vrees ontstaan is of daardoor aan alle hoop op verzoening de bodem niet zal worden ingeslagen. De generaal Coronini heeft echter dat vonnis niet willen bekrachtigen.

— De baron von Sina heeft een eigenhandig schrijven van Koning Otto ontvangen, waarbij deze hem van alle diplomatieke verpligtingen jegens zijnen voormaligen Souverein ontslaat, waarop de baron nu zijn mandaat van het Voorloopig Bewind reeds heeft aangenomen. Het huwelijk zijner dochter met den heer Ypsilanti, dat wegens de bestaande onzekerheid was uitgesteld, is nu op den 23 dezer bepaald.

— Meer dan vijftig emigranten uit Griekenland, meestendeels Duitschers, die dat land verlaten moesten om de ergste behandeling te ontwijken, kwamen dezer dagen met de Lloyds stoomboot te Triest aan. Daartoe behoorden ook de weduwe en twee kinderen van een ongelukkigen Oostenrijker, die, door deze gedwongen landverhuizing in den uitersten nood gebragt, zich in een vlaag van wanhoop in zee stortte en verdronk.

— De Grieksche consul te Triest heeft zijne ambtswerkzaamheden gestaakt, omdat hij niet gezind is zich aan het Voorloopig Bewind in Griekenland te onderwerpen. Zijn ambtgenoot te Venetië wil dit voorbeeld volgen.

— De Regering des Sultans protesteert tegen het toelaten van Italiaansche vrijwilligers in Griekenland, en maakt toebereidselen tot het zenden van een eskader met landingstroepen naar de Golf van Arta.

— Terwijl, zeggen te Triest ontvangen berigten uit Athene van 8 dezer, het Voorloopig Bewind de zamenkomst der Nationale Vergadering op den 22 december heeft vastgesteld, vormt zich een zekere tegenstand onder degenen die Christides, Palamides en anderen aan het hoofd der Regering wenschen te zien. De leider dezer oppositie is Pelmezas, regter bij het hof van appèl, en die deel van het Voorloopig Bewind te Nauplia uitmaakte. De kolonel Artenis en de luitenant Grivas, broeder des generaals, waren te Athene aangekomen, waar hunne tegenwoordigheid vrees inboezemde. Overal heerschte nogtans volmaakte rust.

ITALIË.

TURIJN 15 *november*. — Verschillende dagbladen verzekeren dat het besluit tot opheffing van den staat van beleg in de Zuidelijke provinciën aanstaanden woensdag zal worden afgekondigd.

— Er is eene algemeene vergadering der aandeelhouders in de Zuidelijke spoorwegen gehouden.

— De Discussione beweert dat Garibaldi te Pisa eene proclamatie heeft uitgevaardigd, waarin hij de drie volgende zaken verlangt: 1°, het onverwijld afdanken van het tegenwoordig Ministerie; 2°, het afkondigen van de dictatuur des Konings over het geheele Koningrijk, en 3°, dat alle burgers gewapend worden en zich gereed houden om op het eerste bevel naar de Mincio op te rukken.

Dit berigt, op zich zelf reeds weinig geloofelijk, blijkt nu geheel onwaar te zijn, want onze dagbladen behelzen heden eene door Nicotera geteekende depêche, in welke, uit naam van Garibaldi, alle geruchten aangaande eene door dezen den Koning voorgestelde dictatuur, of eenige andere voorstellen die hij gedaan zou hebben, worden gelogenstraft.

— In Midden-Italië hebben overstroomingen groote schade aangerigt.

— Te Napels zijn verscheiden gewigtige arrestatiën gedaan. De in hechtenis genomenen behooren allen tot de partij der Bourbons.

— Den 9 dezer, zijnde de verjaardag van den Prins van Wallis, loste het Engelsch eskader ter reede van Napels een salvo van 21 kanonschoten ter eere van dien Prins, die toen zijne meerderjarigheid bereikt had. De Prins zelf, en de Kroonprins en Kroonprinses van Pruissen, vereerden de bevelhebbers der Engelsche schepen met een bezoek en bezochten daarna de openbare villa, waar het militair orchest het God save the Queen aanhief. Aan boord van het jagt Osborne werd een familie-maaltijd gehouden, tot bijwoning waarvan de generaal Lamarmora genoodigd was. Des avonds waren al de Engelsche schepen geïllumineerd, werden vuurpijlen daarvan opgelaten en 25 kanonschoten gelost.

— Volgens berigten uit Girgenti, van 5 dezer, hebben twee Italiaansche en twee Engelsche schepen, benevens een Fransch vaartuig, die op de reede aldaar geankerd waren, schipbreuk geleden, maar waren de bemanningen gered.

— De heer Lallemand, Fransch gezantschapssecretaris der eerste klasse te Rome, is wel door den H. Vader ontvangen, maar het is onjuist dat hij met eene diplomatieke zending belast zou zijn. Hij vertegenwoordigt slechts tijdelijk den nieuwen gezant, Prins de Latour d'Auvergne, die tegen het einde der maand te Rome verwacht wordt. Op alle punten van den Pauselijken Staat hebben de politieke demonstratiën opgehouden.

Latere Berigten.

NEW-YORK 5 *november*. — De laatste hier gedane verkiezingen zijn ten voordeele der Democraten uitgevallen. Horatio Seymour heeft eene meerderheid van 30,000 stemmen verkregen en is tot Gouverneur van den Staat benoemd. De uitslag der verkiezingen levert voor het Huis in Albany 49 democraten en 12 republikeinen op. Jersey heeft insgelijks voor de democraten gestemd, maar in Michigan zijn republikeinen verkozen.

Men zegt dat de Geconfedereerden, onder bevel van Rosencranz, naar Nashville oprukken. Het leger van Mac Clellan maakt vorderingen in Virginië, van waar nagenoeg al de Geconfedereerde troepen zijn weggetrokken. Mac Clellan staat 50 mijlen nader bij Richmond dan de Geconfedereerden. Men ziet een algemeen treffen te gemoet. Verscheiden oorlogschepen zijn tot het nazetten van de Alabama, het kaperschip der Geconfedereerden, uitgezonden. De Federale expeditie, die New-Orleans verlaten heeft en de Mississippi is opgevaren, heeft Donaldsville bereikt.

Het berigt wegens het innemen van Mobile door de Federalen bevestigt zich niet. Siegel heeft de Geconfedereerden uit Thorougfare Gap verdreven.

SHANGHAI 7 *october*. — Hier heerscht rust. Nabij

Ningpo heeft een gevecht tusschen de opstandelingen en de troepen onder den generaal Ward plaats gehad, waarin die generaal gesneuveld is.

Volgens berigten uit Japan is aldaar een moord uit staatkundige oorzaken gepleegd. Drie heeren zijn door Japanners aangevallen, en een Engelschman is bij die gelegenheid gedood.

Per Telegraaf.

BATAVIA 14 October.

Koffij *f* 41.
Suiker n.° 16 *f* $14\frac{1}{2}$.
Rijst. Blanke 1ste soort *f* 210, 2de soort *f* 175. Carga *f* 145.
Indigo *f* 4.50.
Arak *f* 50.
Huiden *f* 3.75.
Peper. Benkoelen *f* 17, Lampongs *f* 16.
Gom Damar *f* 21.40.
Gom Elastiek *f* 84.
Calicots 5/4 *f* 5.50. 6/4 *f* 6.75.
Madapollams 5/4 *f* 5.75, 6/4 *f* 7.25.
Drills ruwe *f* 8.50.
Vrachten. Naar Nederland voor Suiker *f* 100, voor Rijst *f* 95.
Wisselkoers. Op Nederland *f* 103. Op Londen *f* 11.25.

Aangekomen Schepen:

Johanna Elisabeth. N. Burhoven Junius,	Bangkok
Baltimore. G. H. Brakke,	Melbourne
Jedo. T. van Rossen,	Rotterdam
Cornelis Wernard Eduard. J. Bakker,	Patjitan
Anna Digna. C. Ouman.	Amsterdam
Burgemeester Hoffman, T. D. de Wit.	Rotterdam
Jacobus Martinus, F. Meppelder,	Kaap de Goede Hoop
Zeemanshoop. G. N. R. Phaff,	Rotterdam
Nova Zembla. A. J. B. Hordijk,	dito
den Elshout, E. Akkerman,	Liverpool
Maria Anna. J. D. van Monnom.	Rotterdam
Tweelingzusters. T. de Jong,	Kaap de Goede Hoop
Argo. A. W. F. van Teutem,	Rotterdam
Jacobus, J. J. van Loon,	Manilla n. Sydney

Anjer gepasseerd:

Lammiena Elizabeth. A. Gersen,	Amsterd. n. Batavia
Copernicus. J. Algra,	Amsterdam n. Decima
Vriendschap, J. Janzen,	Cardiff n. Isabella de Basilan
Whampoa, G. J. Mets,	Rotterdam n. Batavia
Catharina Wilhelmina. J. O. Kluin,	Cardiff n. dito

CORFU 15 November.

De aanzienlijkste inwoners van Syra en van den Piraeus hebben aan de officieren der Engelsche vloot een feestmaal gegeven. Door de Grieken werden toasten op Prins Alfred, door de Engelschen op Griekenlands onafhankelijkheid uitgebragt. Op de Engelsche schepen werd de Grieksche vlag geheschen en met 21 saluutschoten begroet.

LISSABON 16 November.

Marcas is benoemd tot president der Argentijnsche Republiek; er is geen vice-president gekozen. Savedra is tot gouverneur van Buenos-Ayres benoemd.

LONDEN 17 November.

Koffij, Thee en *Suiker* stil. — *Rijst.* Ballam meer gevraagd. — *Granen.* Eng. en vreemde Tarwe, alsook Gerst en Haver lager; Erwten hooger. — *Hennep.* St. Petersb. rein £ 38.4 a 39 voor oude en £ 37.4 a 38 voor nieuwe; Riga rein £ 39. — *Talk* in loco en Nov. 46/, flaauwe markt; voorraad 49,606 v. — Schotsch *IJzer* 56/9.

Ter *Veemarkt* waren heden 6160 Runderen, 181 Kalveren, 19,530 Schapen en 410 Varkens. Voor beste Runderen werd 4/10, voor Kalveren 4/10, voor Schapen 5/6 en voor Varkens 4/6 betaald.

LIVERPOOL 17 November.

Katoen. Heden zijn 2000 b. afgedaan tot $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$ d. lagere prijzen.

BERLIJN 17 November.

Rogge. Najaar 47, voorj. 46. — *Olie.* Najaar $14\frac{1}{8}$, voorjaar $13\frac{3}{4}$.

RIO JANEIRO 25 October.

Koffij. Good first 6 $ 700 a 7 $ 000; er werden 104,750 b. verzonden; voorraad 150,000 b. — *Wissel* op Londen $26\frac{3}{4}$ a 27 d.

MADRID 15 November.

Spanje 2 pc. 45.50; dito binnenl. 3 pc. 51.50.

PARIJS 17 November.

Frankrijk 3 pc. 70.20; dito $4\frac{1}{2}$ pc. 98.— ; Cred. Mob. 1080. Spanje 2 pc. —; dito 3 pc. —.

LONDEN 17 November.

De Gecons. 3 pc. $92\frac{1}{2}$. Rusl. 5 pc. 95; dito $4\frac{1}{2}$ pc. 93. Spanje 2 pc. $46\frac{3}{8}$; dito Buitenl. 3 pc. $54\frac{1}{8}$; dito Cert. $9\frac{1}{2}$; dito Amort. $23\frac{1}{4}$. Mexico 3 pc. $33\frac{1}{8}$. Gren. Gest. $12\frac{3}{4}$; Uitgest. 6. Venez. Uitgest. $12\frac{3}{8}$. Illin. Shares $51\frac{1}{2}$; dito Bonds $75\frac{1}{2}$. Grieken 17; Coupons $7\frac{3}{4}$.

WEENEN 17 November.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 71.20; dito Nat. 5 pc. 82.50. Wissel op Londen *f* 121.60.

FRANKFORT 17 November.

Oostenrijk Metall. 5 pc. $56\frac{1}{2}$; dito Nationale 5 pc. $65\frac{1}{2}$. Spanje 2 pc. $45\frac{3}{4}$; dito 3 pc. $49\frac{3}{8}$.

ANTWERPEN 17 November.

België $4\frac{1}{2}$ pc. 100. Oostenrijk Metall. 5 pc. $57\frac{1}{2}$; dito Nation. 5 pc. $66\frac{3}{8}$. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. —.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 17 November.

In het bij dit N.° behoorend **Bijvoegsel** *is onder anderen opgenomen het uitvoerig verslag der heden gehouden* **Zitting** *van de* **Tweede Kamer** *der* **Staten-Generaal.**

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over Hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1863, dat betrekking heeft tot het Departement van Buitenlandsche Zaken. De discussien hebben voornamelijk geloopen over de amendementen: 1°, van den heer van Goltstein, dat de strekking had, om de bestaande inrigting van de gezantschappen te behouden; en 2°, van den heer van Bosse, om den post met *f* 5500 te verminderen. Verschillende sprekers en ook de Min. van Buitenl. Zaken hebben nog het woord gevoerd, waarbij de heer Groen van Prinsterer op de opheffing van de missie te Rome heeft aangedrongen, welk gevoelen door den heer Luyben is bestreden. Bij stemming is het amendement van den heer van Goltstein *verworpen* met 34 tegen 29 stemmen, en is ook het amendement van den heer van Bosse *verworpen* met 36 tegen 27 stemmen. De overige artt. van het ontwerp gaven tot geen bedenking aanleiding. Het geheele hoofdstuk van Buitenlandsche Zaken is ten slotte *aangenomen* met 38 tegen 25 stemmen.

Tegen de heeren: Storm van 's Gravesande. Schimmelpenninck, de Brauw, van Foreest, van Asch van Wijck, Godefroi, Hoffman, Nolthenius, Hoekwater, van Lynden, van Heemstra, Lycklama, Groen van Prinsterer, Taets van Amerongen, van Goltstein, van der Veen, Mijer, van Heiden Reinestein, Dirks, Wintgens, Westerhoff, van Lidth de Jeude, Heemskerk Az., van Voorthuysen en de Voorzitter.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over Hoofdstuk III B, bevattende de begrooting van de afdeeling voor de zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst. De heer van Eck heeft eenige bedenkingen in het midden gebragt over de nieuwe inrigting van de afdeelingen voor de Eerediensten.

Morgen voortzetting der beraadslagingen.

Bij het Departement van Kolonien is ontvangen een Regerings-telegram, gedagteekend Batavia 13 october 1862, luidende „Niets bijzonders."

Z. M. heeft aan mr. J. D. C. baron van Heeckeren van Wassenaer, Zr. Ms. opperstalmeester, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidings-teekenen van het grootkruis der Koninklijke Guelphen-orde, hem door Z. M. den Koning van Hannover geschonken.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd: tot burgemeesters der volgende gemeenten: van Hedikhuizen M. van Hooff en van Bussum R. Keyzer; — tot regters in de arrondissements-regtbank te Alkmaar: mr. H. R. van Hees, thans regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank en advocaat te Amsterdam, en mr. W. van der Kaay, thans regter-plaatsvervanger in en procureur bij de arrondissements-regtbank te Alkmaar; zijnde voorts aan laatstgemelde eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van procureur.

Bij Koninklijk besluit is het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te Steenwijkerwold opgeheven en vereenigd met dat van Steenwijk c. a., en zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Steenwijk c. a. de heer mr. P. C. J. van Ghert, thans commies bij het Departement van Finantien: te Tholen c. a. de heer J. D. de Bloeme, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Steenwijkerwold.

Door Z. M. is benoemd tot apotheker van de 3de klasse bij de geneeskundige dienst der landmagt in Oost-Indië, de heer Nicolaas Cornelissen, geboren te Middelburg den 30 october 1834.

Bij Zr. Ms. besluit is de adjunct-administrateur F. T. Courier dit Dubekart, met ingang van den 1 december aanstaande, benoemd tot officier van administratie der 3de klasse bij de zeemagt, met bepaling dat hij zal rang nemen tusschen de officieren van administratie der 3de klasse W. P. J. L. Stort en L. F. C. Seelking.

Bij Zr. Ms. besluit is de heer W. vom Rath erkend als consul van Baden te Amsterdam.

De commissien uit de Staten van Zuidholland, belast met het onderzoek: 1°. van een ontwerp tot wijziging van het bijzonder reglement voor den polder de Oost- en West-Zomerlanden (in de gemeenten Heinenoord en Puttershoek), en 2°, van een voorstel om in overweging te nemen, of het wenschelijk is, met het oog op de veiligheid der kust, een adres aan de hooge Regering te rigten, ten einde de plaatsing te verkrijgen van een lichter nabij den Banjaard, zijn door den Koning gemagtigd, om hare werkzaamheden na de sluiting van de najaarsvergadering der Staten voort te zetten.

De commissie uit de Staten van Overijssel, benoemd om een mondeling onderhoud met den Minister van Binnenlandsche Zaken te hebben over de bevaarbare en vlotbare rivieren in die provincie, is door den Koning gemagtigd hare werkzaamheden na de sluiting van de najaarsvergadering der Staten voort te zetten.

Door den Minister van Finantien is, ten gevolge van een daartoe aan Z. E. kenbaar gemaakt verlangen, aan de ambtenaren der registratie herinnerd dat op de acten van eedsaflegging als onbezoldigd gemeenteveldwachter door personen die reeds eene andere gemeentelijke bediening bekleeden, het Koninklijk besluit van den 2 mei 1833, n.° 33, van toepassing is, zoodat die acten van het regt van registratie zijn vrijgesteld; en dat de resolutie van den 17 augustus 1858, n.° 65, slechts van toepassing is in het geval dat personen, die niet in dienst der gemeente zijn, als onbezoldigd gemeenteveldwachter worden beëedigd.

De audientien van de Ministers van Kolonien en van Marine zullen aanstaanden woensdag en vrijdag geen plaats hebben.

Zr. Ms. schroefstoomschip Zoutman, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee J. Andreae, is den 6 october jl. te Paramaribo aangekomen.

Aangenomen het beroep naar de Ned. Hervormde gemeente te Zwolle door ds. H. Brouwer, predikant te Veendam.

HELLEVOETSLUIS 17 *november.* — Naar men verneemt, heeft de luit. t/z. 1ste kl. H. C. M. E. Habets, adjudant van den directeur en kommandant der marine alhier, *verlof* aangevraagd, tot herstel zijner gezondheid.

— Gisteren avond ontstond alhier eene vechtpartij tusschen twee stokers en een matroos van Zr. Ms. stoomschip Cornelis Dirks, welke ten gevolge had, dat een der stokers een messteek in de zijde ontving. De gewonde is dadelijk naar het hospitaal getransporteerd, doch verkeert, naar men verneemt, buiten levensgevaar.

— Ll. vrijdag avond is op onze kust, door een koopvaardij-fregat (naam onbekend), de vischhoeker Kleinkinderen, stuurman A. Struis, komende van de haringvangst, overzeild. Een andere nabij zijnde hoeker kreeg op het zinkend schip eene lijn over, en had het geluk nog 4 man der equipage te redden. Drie werden reeds dood aan boord gehaald, terwijl drie door het breken der lijn in zee verdwenen. Van de vijf overige schepelingen is niets bekend. Men vermoedt en hoopt, dat zij zich op het fregatschip hebben kunnen redden. Onder de verdronkenen behoort ook de schipper. Het grootste gedeelte der equipage behoort te Vlaardingen te huis, en velen waren huisvaders.

'S GRAVENHAGE 17 *november.* — H. M. de Koningin is heden in den laten avond van HD. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— HH. KK. HH. Prinses Frederik en Prinses Maria zijn eergisteren gelukkig aan een dreigend gevaar ontsnapt. Omstreeks den middag, met een rijtuig, bespannen met vier paarden, van het Huis de Paauw komende, brak niet verre van de residentie de as van de achterwielen, waardoor het rijtuig omverstortte. Gelukkig werden de paarden spoedig ingehouden, zoodat de Prinsessen er met den schrik zijn afgekomen. Zij konden spoedig in een ander rijtuig overstappen, dat haar naar de residentie bragt.

— In de vergadering van het Kon. Instituut van ingenieurs, van 11 dezer, werd o. a. de doorgraving van Holland besproken, en werden de gevoelens door den heer Huët in de vorige vergadering verdedigd, door den heer Conrad uitvoerig bestreden, terwijl ook anderen zich daartegen verklaarden. De heer Conrad deed eenige mededeelingen over gecreosoteerd hout en toonde eenige proeven, die duidelijk het nut van het creosoteren tegen den paalworm aantoonden.

— Op donderdag 23 december zal door de commissie voor de Staatsspoorwegen worden aanbesteed het leveren van tweehonderd veertigduizend vijfhonderd stuks houten dwarsleggers, in zestien perceelen.

— Heden is voor den Hoogen Raad (kamer van strafzaken) behandeld de zaak van Klaas Otten Dijkstra, Johannes Dijkstra en Antonie Dijkstra, requiranten van een arrest van het Prov. Geregtshof van Overijssel, van 23 september jl., waarbij zij zijn schuldig verklaard aan diefstal bij nacht in een bewoond huis door middel van meer dan twee personen en met geweldoefening gepleegd, en veroordeeld de eerste requirant tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren en de beide andere requiranten tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren. Het rapport in deze zaak werd uitgebragt door den raadsheer Huguenin, waaruit bleek, dat de diefstal hierin bestond, dat de eerste besch., schuldeischer der bestolene, zich in het bezit eener koe had gesteld ten einde zich daardoor betaling te verschaffen. Door den adv. mr. G. Belinfante werden namens de requiranten vier middelen van cassatie voorgedragen. Het Openbaar Ministerie zal op een naderen dag conclusie nemen.

— Het bal, dat zaturdag avond jl. door het korps onderofficieren van het garnizoen werd gegeven en waartoe ook de onderofficieren der dienstdoende schutterij der residentie waren uitgenoodigd, had in de zaal van den Hoogduitschen schouwburg plaats. Het feest werd ook met de tegenwoordigheid van eenige officieren vereerd; het kenmerkte zich door echte kameraadschap welke tusschen de onderofficieren van de verschillende korpsen, alhier in garnizoen, als ook met die der schutterij bestaat. Het bal duurde tot laat in den nacht.

— Morgen zullen op het proefveld in de duinen nabij het Kanaal de proefnemingen voortgezet worden omtrent den tegenstand, dien ijzeren pantser-platen aan de uitwerking van het geschut bieden.

LEYDEN 17 *november.* — Door Burgemeester en Wethouders zijn, uit de verschillende sollicitanten naar de betrekking van gemeente-architect, aanbevolen de heeren J. W. Schaap, architect alhier; A. J. J. van Kesteren, hoofdopzigter der gemeentewerken te Rotterdam; P. Mager, architect der gemeente Purmerende, en H. J. H. Hermans, opzigter bij 's Rijks waterstaat te Breda.

AMSTERDAM 17 *november.* — Naar wij vernemen is eene onderneming tot stand gekomen ten doel hebbende, voor particuliere rekening, onder matige medewerking van den Staat, met een maatschappelijk kapitaal van honderd millioen gulden, stoomspoorwegen op Java aan te leggen en te exploiteren uit: de vlakte van Bandong naar Batavia, met een zijtak ter verbinding van Buitenzorg met Batavia; — uit Bagelen door Banjoemaas naar Tjilatjap: — uit de Vorstenlanden naar Samarang; — uit Kedirie naar Soerabaija, met een zijtak op Ngawie. Als oprigters worden genoemd; de heeren Banck, J. P. Dudok van Heel, W. H. von Oven op Java, Heshuysen, Dumbar en Co., te Batavia, Veth, Paul C. van Vlissingen en L. van Vliet.

— Zaturdag ll. is met goed gevolg van de werf der heeren van Vlissingen & van Heel alhier te water gelaten eene schroefstoomboot, bestemd voor de dienst op het Noordhollandsche Kanaal, onder directie van de heeren Zur Mühlen. Deze boot voert den naam van den heer Burgemeester: Messchert van Vollenhoven.

NIEUWE DIEP 15 *november.* — Met den 26 dezer zijn overgeplaatst van Zr. Ms. wachtschip alhier op de volgende schepen de daarachter geplaatste scheepsklerken, als: op Zr. Ms. stoomfregat Zeeland J. A. H. Huart en W. F. Margadant; op Zr. Ms. fregat Prins Alexander der Nederlanden W. F. Klompé en W. E. Muller; op Zr. Ms. wachtschip te Amsterdam N. W. Lasonder.

— De offic. van gez. 2de kl. H. L. Reester is geplaatst aan boord van Zr. Ms. fregat met stoomvermogen Zeeland, ter vervanging van den offic. van gez. 2de kl. E. J. Muller, die op non-activiteit is gesteld; de offic. van gez. 3de kl. M. S. F. Holtzapffel is van dien bodem gedetacheerd bij het marine-hospitaal te Nieuwe Diep.

BROUWERSHAVEN 17 *november.* — Heden voormiddag arriveerde Zr. Ms. verdedigingsvaartuig Claudius Civilis, van Hellevoetsluis, om alhier gestationeerd te blijven.

GOES 15 *november.* — Bij de heden avond plaats gehad hebbende veiling van de stoomboot Stad Goes, varende tusschen deze plaats en Rotterdam, is kooper geworden de heer J. de Fouw c. s. alhier, voor *f* 22,600. Het huis tot bewaring der goederen is voor *f* 5000 verkocht. Men meent zich te mogen vleijen, dat de boot tusschen Rotterdam en deze gemeente in de vaart zal blijven.

HONTENISSE 15 *november.* — In den afgeloopen nacht kwam het tjalkschip Broedertrouw, kapitein J. de Vries, komende van Amsterdam en bestemd naar Brussel, met eene lading raapzaad, tusschen Walsoorden en Hansweerd, in aanvaring met eene bakenton, waardoor het schip zwaar lek werd en de opvarenden zich genoodzaakt zagen het vaartuig op eene plaat vast te zetten, ten einde het zinken te voorkomen. Op dit oogenblik is men druk bezig de lading zooveel mogelijk te bergen, die, grootendeels door water beschadigd, te Walsoorden wordt aangebragt. Naar men wil zijn schip en lading tegen zee- en riviergevaar verzekerd.

Op de heden gehouden vlasmarkt gingen de aangebragte hoeveelheden, tot stijgende prijzen, vlug van de hand. Puike soorten vonden koopers tot *f* 2.35 per steen.

BREDA 15 *november.* — In de laatste 14 dagen bedroeg de doorvoer van runderen (meestal uitmuntend en vet vee) door deze stad naar België en Frankrijk (via Ostende) 1493 stuks. Sedert 1 october zijn dus 3837 stuks doorgevoerd. De doorvoer van vette kalveren, mede voor het buitenland bestemd, beliep in die dagen 181 stuks.

ZWOLLE 15 *november.* — In eene den 10 dezer te Bentheim gehouden vergadering van den raad van administratie der spoorweg-maatschappij Almelo-Salzbergen is tot ingenieur dezer Maatschappij benoemd de heer P. Maas Geesteranus, die ongeveer tien jaren in Noord-Amerika bij den aanleg van spoorwegen is werkzaam geweest. De directeur-ingenieur der Maatschappij is de heer A. Kistel, die zich thans te Bentheim bevindt.

HEERDE 14 *november.* — Onze Burgemeester, die het onderzoek naar den moord van den heer T. met ijver voortzette en daarbij zwaar vermoeden kreeg op den knecht, heeft dezen gisteren middag gearresteerd, nadat een scherp verhoor had plaats gehad. Later in den avond kwam een brigadier-majoor uit Arnhem, met last om ook werkzaam te zijn in het opsporen van den dader. Deze heeft den arrestant overgenomen en heden in den vroegen morgen heeft de misdadiger volledige bekentenis gedaan. Wegens eene berisping van zijn heer had hij hem met een knuppel op den arm geslagen, en merkende dat die slag zwaar aangekomen was, had hij hem verder den schedel verbrijzeld. Omstreeks 5 ure des avonds heeft de misdaad plaats gehad.

WIJHE 15 *november.* — Als eene zeldzaamheid in dit jaargetijde vermelden wij dat, in den tuin van den heer S. A. van Dam alhier, dezer dagen nog eenige rijpe frambozen geplukt zijn, terwijl in vele tuinen de aardbezienplanten nog in vollen bloei staan.

Ten gevolge der groote aanvoeren van boter te Londen, zijn de prijzen van dit product op de weekmarkten in deze provincie steeds dalende.

— Uit Suriname schrijft men ons van den 20 octo[ber:]
„De belangrijke maatregel van de afschaffing [der] slavernij blijft hier algemeen de belangstelling wekk[en]. Er zijn steeds vele ontevredenen, maar de onpa[rtij]digen erkennen toch de goede bedoeling en de no[od]zakelijkheid van den maatregel, al kan de een [zich] met deze, de ander met gene van de bepalingen [niet] geheel tevreden stellen. Op sommige planta[ges] hebben nu en dan ongeregeldheden plaats, maar [die] blijven gelukkig van ondergeschikt belang. In de [stad] pruttelt men, maar danst en feest er op echt Kre[ool]sche wijze niet minder dapper op los. Wat het [1] julij zal wezen, als de 35 000 zwarte Nederlan[ders] plotseling tot vrije menschen moeten gerijpt zijn, [wie] weet dat. Men verwacht wel enkele verwikkel[in]gen, en 't is daarom begrijpelijk, dat het mari[ne]station met een paar schroefstoomschepen zal verste[rkt] worden."

Van eene andere zijde wordt ons gemeld:

„Den 13den is de Schorpioen hier teruggeko[men], na alvorens bij Braamspunt met geschut en h[and]wapenen schijf geschoten te hebben. Het is een [zeer] interessant reisje geweest naar de Marowijne. V[ooral] aan den Franschen kant, waar men de twee [straf]etablissementen St. Laurant en St. Louis heeft, [het] eerste met 1200 en de tweede met 600 dép[ortés]. Politieke misdadigers zijn er niet meer. Hoofdza[kelijk] worden de ballingen met houtvellingen bezig g[ehou]den; de behandeling is er uitmuntend en de ge[zond]heidstoestand laat niets te wenschen over. Zij h[ebben] een vrij wat beter leven dan de galeislaven te [Brest] of Toulon. De Schorpioen is er zeer goed ontv[angen], maar niet minder goed door onzen posthouder [al]daar door den heer Kappler. Deze is aan den Holland[schen] kant met gehuurde Chinezen mede bezig aan h[out]vellingen. Volgens zijn zeggen had hij voor *f* 10[...] aan hout liggen, hetwelk hij aan het Gouvern[ement] aangeboden heeft voor dwarsleggers voor de St[aats]spoorwegen.

„De Zoutman is hier op weg naar Curaçao aan[ge]komen; dat stoomschip denkt in 't begin van novem[ber] zijne reis te vervolgen." (U. C.)

249ste Staats-Loterij.

4de Klasse, 1ste Lijst.

Trekking op 17 November.

Prijs van *f* 1500: N.° 16612
„ „ - 200: „ 9075
„ „ - 100: „ 7726 11535 16090

Prijzen van *f* 65:

27	2097	4807	7521	10352	12589	15073
97	2258	4828	7617	10514	12647	15147
102	2265	4843	7695	10652	12741	15153
132	2267	4853	7696	10683	12753	15184
180	2285	4879	7697	10706	12755	15241
226	2336	4913	7702	10716	12766	15294
262	2348	4914	7731	10755	12774	15318
263	2496	5059	7764	10760	12911	15319
280	2506	5134	7813	10787	12919	15337
361	2595	5139	7820	10798	12920	15409
397	2665	5162	8037	10817	12927	15515
399	2764	5255	8164	10851	13003	15579
478	2767	5288	8167	10870	13022	15698
502	2833	5396	8249	10904	13074	15702
591	3045	5436	8285	11010	13136	15744
627	3114	5462	8287	11017	13181	15749
641	3169	5468	8314	11079	13219	15789
677	3176	5509	8340	11095	13260	15858
682	3214	5564	8543	11113	13285	15879
722	3307	5625	8610	11279	13297	16007
788	3331	5684	8692	11331	13431	16031
1011	3375	5741	8702	11420	13479	16165
1017	3471	5763	8706	11427	13503	16166
1074	3592	5822	8709	11491	13545	16277
1081	3605	5835	8735	11559	13558	16334
1095	3684	5927	8905	11562	13671	16378
1112	3746	5953	8919	11584	13687	16409
1173	3779	5965	8938	11586	13700	16437
1220	3785	6064	8955	11606	13716	16461
1236	3814	6132	9089	11655	13865	16502
1246	3841	6219	9157	11681	13883	16548
1314	3867	6265	9186	11695	13904	16586
1324	3868	6268	9188	11721	13936	16638
1345	3870	6380	9210	11734	14009	16734
1433	3901	6382	9376	11761	14080	16746
1451	3914	6581	9391	11788	14111	16806
1489	3964	6597	9396	11808	14113	16812
1498	3988	6628	9480	11813	14242	16962
1575	4037	6690	9548	11818	14324	17002
1637	4047	6716	9593	11834	14332	17006
1660	4065	6728	9631	11839	14340	17051
1697	4100	6771	9696	11847	14374	17134
1706	4331	6793	9826	11889	14483	17215
1711	4335	6834	9844	11892	14489	17261
1866	4364	6943	9855	12045	14508	17289
1894	4375	6984	9873	12095	14559	17311
1901	4445	7004	9916	12114	14681	17341
1918	4473	7036	10053	12185	14693	17418
1938	4477	7063	10121	12198	14698	17456
1976	4479	7091	10218	12282	14740	17464
1993	4530	7095	10223	12312	14818	17473
1994	4558	7153	10237	12314	14823	17569
1997	4579	7171	10243	12324	14880	17602
2014	4595	7259	10303	12353	14980	17610
2046	4599	7287	10308	12399	14988	17690
2056	4619	7471	10326	12457		

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 17 Nov.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.60	11.68
dito 3/m..	11.57	—
Parijs.......	$55\frac{7}{32}$	—
dito 3/m..	$55\frac{3}{32}$	$55\frac{9}{16}$
Bordeaux.	$54\frac{31}{32}$	$55\frac{5}{16}$
Hamburg.	$34\frac{7}{8}$	$35\frac{1}{8}$
dito 3/m..	$34\frac{3}{4}$	—
Petersb. ..	169	—
Livorno...	$45\frac{3}{8}$	—
Genua.....	$45\frac{3}{8}$	—
Napels....	$77\frac{1}{4}$	—
Antwerp..		2 v
Berlijn.....		172.
6 weken.		**Kort.**
Frankfort.	98	—
Augsburg.	$97\frac{7}{8}$	—
Weenen...	$92\frac{1}{2}$	—
Triest......	$92\frac{1}{2}$	—

Disconto 4 en $4\frac{1}{2}$ pc.

AMSTERDAM 17 Nov.

2 maanden.			zigt.
Londen....	11.60	g	$11.66\frac{1}{2}$
Parijs.......	$55\frac{5}{16}$	g	$55\frac{11}{16}$
Bordeaux.	55	g	—
dito ½/m.	$55\frac{3}{8}$	g	—
Hamburg.	$34\frac{7}{8}$	g	$35\frac{5}{16}$
Genua.....	$45\frac{1}{2}$	g	—
Livorno...	$45\frac{1}{2}$	g	—
Napels.....	$77\frac{1}{2}$	g	—
3 maanden.			zigt.
Madrid....	238	g	—
Cadix......	237	g	—
Sevilië.....	235	g	—
Bilbao.....	235	g	—
Lissabon..	$41\frac{1}{8}$	g	—
Porto.......	41	g	—
Petersb...	169	g	—
6 weken.			zigt.
Weenen...	93	g	—
Augsburg.	98	g	—
Frankfort.	$98\frac{1}{2}$	g	

Rotterdam ½.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 17 November.

OVERLEDEN: M. Starreveld, jd., 47 j. — A. J. Haasnoot, d., 7 m. — H. F. de Jager, d., 7 j. — H. P. F. Bergman, z., 3 m. — R. de Groot, d., 1 j. — P. A. Janssen, z., 6 m. — M. Hopman, d., 4 j. — C. Vriens, z., 3 m.

BEVALLEN: W. Kleyn, geb. Lans, z. — C. J. A. Castendijk, geb. den Bandt, d. — E. M. van Velzen, geb. van Waardenburg, d. — P. J. Jegers, geb. Hollink, z. — E. M. C. Conrad, geb. van den Broeke, d. — J.

Brandon, geb. Zwaab, d. — A. J. van der Poel, geb. Nijs, d. — M. G. Aldendorp, geb. Soudijn, z. — S. van Snirren, geb. Ekelmans, z. — J. C. Baane, geb. van Schie, z. — A. K. Leeuwang, geb. van Alphen, d.

Beursberigten

LONDEN 15 November.

3 pc. Cons. cont.	93⅜ -	93½	3 pc. Peru....	87 -	88
id. id. op tijd..	92½ z. coup.		4½ pc. id. Urib..	97½ -	98½
5 pc. Oostenrijk	60 -	65	id. te New-York	80 -	83
dito 1859.....	6? -	65	3 pc. Portugal...	47¼ -	47¾
4½ pc. België...	98 -	100	5 pc. Rusland..	95 -	96
5 pc. Braz. 1824	99 -	101	4½ pc. idem....	93 -	94
id. 4½ pc 1852..	95 -	96	3 pc. idem....	59 -	61
idem 1858.....	95 -	96	3 pc. Spanje...	54 -	54½
idem 1860.....	95 -	96	2 pc. idem.....	46 -	46½
6 pc. Buen.-Ayr.	92 -	94	idem Amort....	23 -	23¼
6 pc. Chili.....	102 -	104	id. Cert. Coup..	9¼ -	9½
3 pc. idem.....	77 -	79	5 pc. Sardinië..	83 -	85
5 pc. Denemark.	— -	—	6 pc. Turkije...	83 -	84
3 pc. idem.....	85 -	86	idem Nieuwe...	68¼ -	69
2½ pc. Holland.	66 -	67	4 pc. idem.....	102 -	104
4 pc. idem.....	101 -	103	3 pc. Venezuela	24¼ -	24¾
Equador.......	17 -	17½	idem Uitgest...	12¼ -	13¾
id. Land-warr.	— -	—	Wissel Amst.krt.	11.13½ a	14½
2 pc. Grenada..	28 -	29	idem 3 m......	11.16¼ a	16¾
id. Uitgestelde.	6¼ -	6¾	idem Rott. 3 m..	11.16¼ a	16¾
3 pc. Mexico...	33½ -	34	idem Parijs kort.	25.12½ a	20
4½ pc. Peru....	98 -	99	idem 3 m......	25.37½ a	42½

Engelsche fondsen lusteloos met neiging tot daling. In buitenlandsche ging weinig om, behalve in Grieken en Grenada's, waarin nog veel op speculatie wordt gedaan. Grieken 17 a 17½.

PARIJS 15 November.

Frankrijk 3 pc. a cont. 70.50, 70.10; dito op ultimo 70.30, 70.25; dito 4½ pc. a contant 98; dito op ultimo —; Bank-Actien 3345; Crediet Mobilier 1110, 1085. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 423.75, 422.50. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. 45⅝; dito buitenl. 3 pc. 52; dito Nieuwe 53¼; dito Binnenl. 3 pc. 50¼; dito Passive 29¼. Oostenrijk 5 pc. 81.

Er blijft eene ongunstige stemming, welke, gepaard met vele verkoopen, de meeste fondsen weder eene daling deed ondergaan.

ROTTERDAM 17 November.

			l. k.	h. k.	gebl.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.		63 ⅞		
„	dito dito 3	„	76		
„	Oblig. H.-Spw. 4	„	97		
Portugal..	Obl. Lond. 1853 3	„	45 7/16		
„	Oblig. 1856/60 3	„	44½	44⅝	44½
„	Oblig. 1862... 3	„	44½		
Rusland..	Obl. St. 1854. 5	„	83¼	83 7/16	83¼
„	dito 1855.... 5	„	90 11/16		
„	dito Amst. ... 4½	„	89 7/16	89½	89 7/16
„	d.° Spw.-Ad.. 5	„	197¾	198	198
Oostenr...	Obl. in Metall. 5	„	54¼	54 5/16	54 5/16
„	d.° Nationale. 5	„	62¼	62⅜	62⅜
Turkije...	Binnenl..... 6	„	37¼		
Venez....	Obl. 1½	„	11⅞		
Grenada..	Obl. 4½	„	18¾	18⅞	18⅞
„	Obl. Gestemp.		12½		
„	Uitgest.		6⅜	6 7/16	6 7/16
„	Hectares.....	Cts.	61	76½	76½
Mexico...	Certificaten....	„	5	5¼	5¼
Equador..	Land-Warrants	f	5 5/16	6	5 15/16
Griekenl...	Obl. 5	„	14½	14¾	14¾
„	Coupons......	f	2 7/32	2¼	2 7/32
Galveston,	Spw.-Stellen.. 8	„	21½		

De beurs verkeerde voor Oostenrijksche en Portugesche fondsen met levendigen omzet in gunstige stemming. De aandacht was heden echter vooral op Grenadasche fondsen gevestigd en bleven met belangrijken handel in Uitgestelde en Hectares aanzienlijk hooger begeerd. Equador Land-Warrants werden mede met geanimeerden omzet tot veel hooger prijzen van de markt genomen.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: België, Oblig., 2½ pc., 56. Rusland, Oblig. 1860, 4½ pc., 89 7/16. Oostenrijk, Metall. Oude, 5 pc., 54 3/16, ¼, ¼. Mexico, Cert.-Coup., f 5⅜, ½, ½. Venez., Oblig., 1½ pc., 11⅜; dito Stellen, f 43. Grenada. Uitgest., 1½ pc., 6 7/16, 6 15/32, 6 15/32; dito Hectares, 71, 71½ cts. Griekenl., Oblig., 5 pc., 14¾; dito Coup., f 2 7/32, f 2¼, f 2 7/32. Galvest., Spw.-Oblig., 8 pc., 21, 22; dito Fransche, 8 pc., 16½, ⅞. Equador, Land-Warrants, 6 3/32, 6⅛, 6 3/32.

AMSTERDAM 17 November.

				l. k.	h. k.	gebl.
Nederland.	Werk. Schuld 2½	pCt.		63 13/16	63⅞	63⅞
„	dito dito 3		„	75⅞		
„	dito dito 4		„	99 5/16	99½	99⅜
„	O.-I. Leening 4		„	98½		
„	Amort. Synd. 3½		„			
„	Hand. Maats. 4½		„	139½	139⅞	139⅝
„	Holl. Spw....		„	97¾		
„	Rhijn-Spw.... 4½		„			
België, ..	Cert. *Rotsch.* 2½		„	55⅞		
Spanje. .	Buitenlands.. 2		„	45 5/16		
„	dito 3		„	53 5/16		
„	Binnenlands. 3		„	49¼		
„	Amort. Schuld			22⅞		
„	Bew. v. Coup.					
Portugal,	Obligatien... 3	pCt.		45 7/16	45½	45 7/16
„	dito 1856/60. 3		„	44⅝	44 11/16	44 11/16
„	dito 1862....			44 7/16	44½	
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5		„	101¾		
„	dito 1828/29.. 5		„	100¾		
„	Cert. 1831/33 5		„			
„	d.° 1840..... 4		„	75⅜		
„	d.° *Stieglitz*.. 4		„	75 13/16		
„	d.° d.° Nieuwe 5		„	83½		
„	d.° d.° 1855 N. 5		„	90 9/16	90⅝	
„	d.° te Lond. 3		„	58⅝		
„	N. Leen. 1862 5		„	90½		
„	Inschr. v. Ass. 6		„			
„	Cert. v. dito.. 6		„			
„	Spw.-Actien. 5		„	197½	198	197½
Polen....	Aand. 1835..		„	164½	164¾	164¾
„	Oblig. 4	pCt.		79 5/16		
Pruissen.	Oblig. 1859.. 5		„	103⅞		
„	Aand. 1854.. 3½		„			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5		„			
„	d.° dito 4		„			
„	d.° Met. Oude 5		„	53⅞	54 3/16	53⅞
„	d.° Metalliek. 2½		„	27 11/16	27 13/16	27 11/16
„	d.° N. te Ams. 5		„	75⅝	75¾	75¾
„	d.° Nat. Met.. 5		„	62 3/16	62½	62 3/16
„	W. Ad. fl 250 4			224¼	224½	
Brazilië,	1824, £ 100 5					
Equador,	£ 100 1		„	16⅝		
Venez...	Obligatien... 2		„	23⅜	23⅝	23⅝
„	Uitgestelde.. 1		„	11¾	12	12
Grenada..	Obligatien... 4½		„	19	19 3/16	19 3/16
„	Uitgestelde.. 1		„	6 7/16	6 9/16	6½
Mexico,..	Obligatien... 3		„	31 13/16	31⅞	
Illinois	 7		„	80⅛		

Handel-Maats. a cont., 4½ pc., 139⅝. België, Cert. Adm. Belg. Bank, 2½ pc., 55⅝. Rusland, Cert. te Lond., 4½ pc., 89¾; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 89¾. Oostenrijk, Ween. Bank-Actien, f 749; dito Aand. 1839, 323½; dito dito 1860, 5 pc., 419; Fr. Oostenr. Spw.-Oblig. bij Hope, f 129. Italië, 5 pc., 65¾, 66, 66. Gren., Oblig. Gestemp., 12½, 9/16, 9/16; Oblig., 2 pc., 26⅜, 26¾, 26⅜; Uitgest. Gestemp., 6¼, 5/16; dito Hectares, 66, 69, 68 cts. Venez., Stellen, f 43¼. Philad. bij H. & Co. Lr. A, f 84. Galvest., Spw.-Oblig., 8 pc., 20½, 21; dito Stellen, 8 pc., 20½, 21; dito Spw. te Parijs, 16, 16½. Equador, Land-Warrants, 6, 8, 7. Griekenl., Oblig., 5 pc., 14½, ¾, 9/16; ; dito Coup., f 2 3/16, f 2¼. Turkije, Binnenl., 6 pc., 37½, 37¼. Diversen, 5 pc. 53⅛. Oostenr. Loten, 125½.

Beleening 4, Prolongatie 4, Disconto 4 pc.

Hollandsche fondsen onveranderd. De resconter der Aandeelen Nederl. Handel-Maatsch. leverde niet veel bijzonders op, de passagekoers was 139⅝ pct., de volgende resconter is vastgesteld op 14 Januarij e. k., waarop van pari tot ¼ pct. geprolongeerd werd. Van buitenlandsche Oostenrijksche flaauwer, Grieksche en Grenada's williger; vooral was er van laatstgenoemde fondsen veel handel in Hectares, die, na zaturdag à 50 cts. te zijn gedaan, heden tot 70 cts. stegen. Ook naar Equador Land-Warr. was tot verhoogde prijzen veel vraag.

Laatste prijzen ten 5 ure: Spanje, Binnenl., 3 pc., —. Oostenr., Metall., 5 pc., 53 13/16 a ⅞; dito Nation., 5 pc., 62⅛. Bl. Grieken, 5 pc., 14 9/16.

Prijzen der Coupons: Metall. f 23.65; dito Nation. f 28.60; Napels. f —; div. Eng. per £ f 11.57½; 3 pc. Eng. Russen f 11.57½; Fransche f 55½; Belgische f 55⅜; Pruiss. f 34 7/16; Spaans. Piasters f —; dito Coup. per fr. —; Hamb. Russen f 33⅜; Russen in Z. R. f 34; Pap. Roeb. —; Pools. in fl. 26½; Pools. in Roeb. f —. Dollars f —.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 17 November.

Graan- en Meelberigt van E. & W. Bouwman.

Granen. Tarwe. Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij goeden aanvoer tot 25 a 50 c. lager wel van de hand; de blankste en droogste kwaliteit f 9.75, f 10.30; mindere en bonte f 8.50, f 9.50; Jarige dito wordt weinig meer aangevoerd en verkocht van f 9 tot f 11; Pools. bij gerijven onveranderd; Roode lager afgegeven, 159/2 ℔ witb. Pools. f 375; 129/130 ℔ N. Hoogl. Kleefs. per 2400 kil. f 315; 129/130 ℔ dito Kleefs. per dito f 308, f 310; 128/129 ℔ Bovenl. per dito f 298, f 300; 129/130 ℔ Hong. per dito f 290; 160/2 ℔ N. Bovenl. Ris per dito f 305; in publ. veiling de 50 last geringe 125/126 ℔ Galatz per 2100 kil. f 225, f 226, grootendeels verkocht. Rogge. Nieuwe Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 c. lager van f 6.40 tot f 7.30; voorts 154/2 ℔ Amerik. f 240; 150/2 ℔ Dantz. f 228; 148/2 ℔ Taganrok f 220 Gerst. Nieuwe Zeeuws. Winter f 4.50, f 6.40; dito Zomer f 4.50, f 6. Haver. Inl. Korte f 3.40, f 4.40; Lange f 2.70, f 3.50. Boekweit op 140/2 ℔ N. N.-Brabands. f 172, f 175, f 180, f 182; N. Vlaams. f 175; N. Rhijn per 2100 kil. f 170. Erwten. Nieuwe Groene f 7.50, f 9; Grootere en Schokkers f 9, f 12.25; Geld. Graauwe en Capucijnen f 10, f 12. Boonen. Nieuwe Bruine f 8, f 11; dito Witte f 8, f 10.75; dito Paarden- f 6.75, f 7.30. Koolzaad zonder handel. Lijnzaad. Inlands. Zaai 1ste soort 138 a 146 st., 2de soort 128 a 134 st. Hennepzaad. Inlandsch f 250. Kanariezaad. Jarig f 6.50, f 9.50; Nieuw f 9.75, f 10.25.

Meel. Tarwe Meel van verschillende merken: 1ste kwal. f 18, f 18.25, f 18.50, f 18.75, f 19; 2de kwal. f 14.50, f 15, f 15.50, f 16, f 16.50; 3de kwal. f 11.50, f 12, f 12.50, f 12.75, f 13; superf. kwal. Poolsch dito f 19.25, f 19.50; Keizers dito f 21.50, f 21.75; Zeeuws. dito 1ste kwal. f 17, f 17.50; dito dito ongebuild f 14, f 14.25; Amerik. dito per vaatje extra kwal. f 17; Rogge dito van verschillende merken: 1ste kwal. Duitsch f 16, f 17.

Tarwe Grend 1ste kwal. f 8, f 9; 2de kwal. f 6, f 6.50; Zemelen f 5.50; Rogge Grend 1ste kwal. f 8.25, f 8.50; 2de kwal. f 7.50, f 8.

SCHIEDAM 17 November.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust f 13.75.
Jenever. „ „ „ „ „ „ 19.25.
Amst. Proef „ „ „ „ „ „ 20.50.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel.......................... „ 0.90.

AMSTERDAM 17 November.

Huiden. Heden zijn bij inschrijving afgedaan 850 Padang Runder- en 250 dito Buffel-, aanvoer per Zeemeeuw, zoo gezond als BS.

Vetwaren. Traan. Zuidzee f 42 a f 43, Robben- f 44, Archangel f —, Astrakan f —, Lever- bruine f 49 a 50, blanke f 53 a f 54. Rondvisch per 50 Ned. ℔ f 13¼ a f 13½. Ansjovis. 1862r f 9, 1861r en 1860r f 8, 1859r en 1858r f 5½.

Granen. Tarwe prijshoudend: 130 ℔ N. bonte Pools. f 342; 130/132 ℔ witbonte dito f 355, f 365; jarige Bovenl. f 300 per 2400 kilo. Rogge tot vorige prijzen met goeden handel: 124 ℔ Pruiss. f 225, f 231; Amerik. f 210 per 2100 kilo; 120 ℔ Taganrog f 206, f 208; 118 ℔ Petersb. f 210; 120 ℔ dito f 216; 119 ℔ Archangel f 213; 120/121 ℔ Odessa f 200, f 203; 120/121 ℔ Galatz f 202, f 207. Op levering: Mei f 186, f 187. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit onveranderd: 140 ℔ Nijkerk f 194; 119/120 ℔ Amersf. en Gooische f 196, f 198; 125, 129, 130 ℔ puike jar. Amersf. f 213, f 225, f 228.

Zaden enz. Koolzaad. Op 9 v. Olie te leveren in April £ 83½. Lijnzaad een doen: 104/105 ℔ Riga in publieke veiling f 10½, f 10¼; 108/109 ℔ Arch. f 380; 111/112 ℔ Marianopel f 370. Raapolie op 6/w. f 47¾; vlieg. f 46½; 1 Dec. f 46¼; 1 Mei f 46½, f 46¾. Lijnolie op 6/w. f 44¾; vlieg. f 43½; 1 Dec. f 43; 1 Maart, April en Mei f 39½. Hennepolie op 6/w. f 47½; vlieg. f 46. Raapkoeken per 1040 stuks f 85 a f 90. Lijnkoeken per 104 stuks f 11½ a f 14.

Boter. Friesche f 53 a f 56, Kuinder f 50 a f 54, Kamper f 53 a f 55, Deventer f 44 a f 48, Zwolsche f 50 a f 54.

Vee. Runderen 1ste kwal. f 160 a f 200, 2de kwal. f 140 a f 180, 3de kwal. f 120 a f 160; Melk- en Kalfkoeijen f 120 a f 160; Schapen f 20 a f 28; Varkens 44 a 48 c. per N. ℔.

LIVERPOOL 14 November.

Katoen flaauw. Niettegenstaande Lord Palmerston dezer dagen verklaarde dat men voor den toevoer voor het vervolg alleen op Oost-Indië moest rekenen, blijft het publiek aan eene interventie in Amerika gelooven, en met geringen kooplust zijn houders zeer tot verkoop genegen geweest, ten gevolge waarvan de markt zeer onregelmatig was. Sedert eenige dagen wordt er nu en dan iets gekocht voor spinners, die sedert langen tijd niet gewerkt hebben; eergisteren zoude een hunner zelfs 1000 b. gekocht hebben. Brazil en Egyptische zijn 1 d. lager, Sea Island onveranderd, Surat ¼ a ½ d., Amerik. ½ a 1 d. lager. Men noteert: New-Orl. ord. a good ord. 18½ a 22 d., middl. a good middl. 23 a 24½ d., middl. fair a fair 25½ a 27½; Broach middl. 14 d., fair en good fair 16½ a 17¼ d., good en fine 17¾ a 18½ d.; Tinnevelly middl. 14½ d., fair en good fair 15½ a 16 d., good 17 d. Voorraad 285,590 b.

ANTWERPEN 15 November.

Campêchehout. Tot onbekenden prijs werden heden 250 ton afgedaan. — *Koffij* als voren. — *Granen.* Tarwe vast, Pommersche f 13 a f 13½, Amerik. f 12½ a f 12¾. Rogge Inl. f 8. Gerst f 6¾. — *Oliezaden* vast, doch stil. — *Vruchten* met levendige vraag naar Vijgen, ruim 4500 matten zijn heden afgedaan. Van Krenten werden 18,000 kilo tot vaste prijzen verkocht. — *Rijst* vast.

HAVRE 13 November.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren 372 v. Heden ging er meer om, tot 3 ure werden ca. 1000 b., meest Oost-Ind., afgedaan in de verhouding van fr. 195 a 200 voor goed ord. Tinnevelly. — *Koffij.* Haiti van de Kaap fr. 90½ entr. — *Huiden.* Gedr. M.-V. Koe- fr. 107½; Rio-Grande gez. Ossen- fr. 63. — *Talk.* New-York fr. 54½. — *Reuzel.* Amerik. fr. 54 a 55, zeer ord. fr. 50. — *Granen* stil; Amerik. Tarwe zeer vast, roode voorjaars fr. 59 a 57½.

HAVRE 14 November.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren ca. 1200 b. Heden gaat er weinig om, tot 3 ure zijn naauwelijks 160 b. afgedaan. Men noteert:

	t. bas.	bas.	t. ord.	ord.	b.ord.	bonne	bell
New-Orleans.	277	295	315	330	340	350	360
Mobile......	275	292	308	320	—	—	—
Georgia......	273	289	302	315	—	—	—
Tinnevelly...	174	181	186	191	198	—	205

Voorraad heden 54,220 b.

Weerkundige Waarnemingen op 17 November 1862. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 12. 6	N.W.	—	+ 2. 2	vorstig.	slecht water.
Groningen......	+ 1. 4	O.	0	+ 4. 8	—	—
Helder........	+ 1. 8	N.N.O.	1	+ 7. 8	—	—
Yarmouth......	—	N.O.	—	—	schoon.	—
Vlissingen......	+ 0. 6	N.O.t.N.	0	+ 7. 0	—	—
Maastricht......	763. 0	N.W.	2	+ 4. 6	—	—
Portsmouth	+ 8. 0	N.O.	veel wind.	+ 3. 9	schoon.	gewoon.
Plymouth	+ 8. 1	N.N.O.	goede bries.	+ 7. 2	schoon, dampig.	slecht water.
Havre	+ 4. 9	N.N.O.	25	+ 11. 5	betrokken.	ruw.
Parijs........	+ 0. 7	N.W.	5	+ 5. 5	„	—
Brest.........	+ 4. 2	N.	5	+ 6. 5	schoon, bewolkt.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland H 1. 8 M; generaal idem Ha 13. 3 Pa.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek*
16 nov. *Pelican* (s), Helvoet (vertr. n. Liverpool)
Admiral Metlin, van Os, Riga
(17 opgeleept n. Dordt)
17 Z. M. verdedigingsvaart. *Claudius Civilis*, Helvoet
(16 O. N. O.; 17 N. O.)

Hellevoet *Aangek.*
16 nov. *Stad Dordrecht* (s), Londen
Frouwina, Duit, St. Pet.
Hendrika Ellida, Kuiper, Pernau
Hermann, Niebuhr, Riga
17 *Maasstroom* (st.), Hamb.
Leo, Jongebloed, Pernau
Hermann Abrams, Riga
Vertrokken.
16 *Catharina Louisa*, v. Aalst, Malta
Wilhelmina Adriana, Bot, Gibraltar
Seine (st.), Bordeaux
Fijenoord (st.), Londen
Seagull (st.), Hull
Pelican (st.), Brouwersh.
Z. M. kotter *Vlinder*, Adriaanse, N. Diep (is den 17 uit zee teruggekomen)
17 *Normanby* (st.), Hartlep.
St. Johannes, Dahl, Sandefjord
Danube, Nilsson, Gothenburg
(16 en 17 N. O.)

Brielle *Aangekomen*
16 nov. *Leo* (st.), Londen
17 *Prins v. Oranje* (st.), Duinkerken
Earl of Auckland (st.), Londen
Batavier (st.), d.°
Seahorse (st.), Hull
Ocean Queen (st.), d.°
Norfolk (st.), Goole
Amicitia (st.), Bergen

Vertrokken.
16 *Ary Scheffer* (st.), Havre
17 *John & Charles*, Hopkins, Rochester
(16 en 17 N. O.)

Maassluis (N. N. O.)
17 nov. Niets gepasseerd.

Texel *Aangekomen*
14 nov. *Krageroe*, Nielsen, Riga
Anna Augusta, Kuiper, Windau
Gode Hensigt, Oelsen, Frederikstad
15 *Min. Thorbecke* (s), Hull
16 *Christina & Jeannette*, Rademaker, Soerabaija (vertr. 25 junij)
Diana (st.), Londen
Vriesland, Boontje, d.°
Messenger, Smith, Sunderland
Genius, Gruber, Riga
Rhea, Pettersson, Gothenburg
Jonge Jacob, Hernam, Frederikshald
Minerva, Letnis, Frederikstad
Vertrokken.
15 *Sophia*, Hansen, Grenock
Stella Maris, Walker, Newcastle
Jonge Paul (st.), Stettin
16 *Catharina*, Olsson, Newcastle
Great Britain, Souter d.°
Burgem. Stenberg, Heitmann, d.°
Expedit Jörgensen, Sundswall
Neptun, Zipp, Dantzig
Eideren, Simonsen, Frederikstad
Hebe, Krefting, d.°
Triton, Andersen, d.°
Christian Agathon, Kjaer, Holmstrand
17 *Alert* (st.), Hull
Willem III (s), Piejeers, Marseille
(N. N. O.)

Vlie *Aangekomen*
13 nov. *Jantina Alida*, Texer, Norköping
Paul Fredrik, Naess, Frederikstad
Hillechina Hendrika, de Groot, Christiansand
14 *Anja*, Meijer, Frederikst.
Vertrokken.
13 *Princess Victoria*, Booth, Hartlepool (als bijlegger)

Oostmahorn *Aangek.*
14 nov. *John Pickard*, Morris, Boness
A. W. Nanninga, Top, Koningsbergen
I. Sannes, de Jonge, d.°
Twee Broeders, Prins, d.°
Jenny, van Wijk, Stettin
Leentje Dost, Rasker, Hamburg
Twee Gebroeders, Meiring, Harburg
Vertrokken.
15 *Hunsingo*, Oostema, Gloucester
Olive, Mortimer, d.°
Minerva, Jackson, Port Talbot
Gesina de Vries, v. Klooster, Londen
Ebenezer, Lund, d.°
Harmina, Tunteler, d.°
Trekvogel, Freese, d.°
Alida Margr., Klein, d.°
Sarah, Hosfell, Lynn

Zierikzee *Vertr.*
15 nov. *Queen of the West*, Hutchings, Engeland

Vlissingen *Aangek.*
15 nov. *Succès*, Uyttenhoven, Akyab
Henry, Wilson, New York
Excel, Gibbs, Tina Mayor
16 *Dieverdina*, de Jonge, Dantzig
E. Sawle, Exelby, Liverp. n. Dordrecht (als bijl.)

Vertrokken.
12 *Gezina & Jantje*, Siegel, Buenos-Ayres
San José, Lopez, Havana
Edwin, Nugent, N.-York
Annchen, Bette, Smirna
Actif, Ardeven, Santander
Deux Louis, Bérigot, St. Sebastiaan
13 *Grace*, Shewan, d.°
Victorine Méline, Doeuvre. d.°
Reine Blanche, Jean, d.°
Unity, Robilliard, d.°
Trois Marguérite, Blanchereau, d.°
Etoile des Mers, Lecalvez, d.°
Agatha, Schuur, Engel.
15 *Salmi*, Lalin, Havana
Richard Cobden, Bischoff, New-York
Laure, Madec, St. Sebast.

—o—

Iquique *Aangekomen*
18 sept. *Argus*, Tuk, Valparaiso

Suriname *Vertr.*
11 oct. *Suriname Packet*, Roszberger, Amsterd.
14 *Maximiliaan*, Schill, d.°

Trinidad *Vertr.*
17 oct. *Mathilda Barbara*, Maalsteed, Curaçao

Ibraïla *Aangekomen*
3 nov. *Drie Gezusters*, Breeland, Galatz
Vertrokken.
29 oct. *Frouwina Elisabeth*, de Jonge, Londen

Konstantinop. *Vertr.*
28 oct. *Meika Jacoba*, Wielema, Rotterdam
3 nov. *Goethe*, Ahrens, Amst.

Zante *Aangekomen*
1 nov. *Gerberdina*, Datema, Napels (vertr. 4 n. Falmouth)

Bordeaux *Vertr.*
16 nov. *Ondine* (s), Amst.

Liverpool *Aangek.*
14 nov. *Cornelia Jantina*, Kwint, Nantes
Uitgeklaard.
14 *Diana*, Brooks, Rott.

Swansea *Vertrokken*
12 nov. *Maria*, Tunteler, Livorno

Falmouth *Aangek.*
14 nov. *Diligentia*, Ruyl, Odessa
Alma, Baug, Macao
Vertrokken.
14 *Courier*, van Vliet, (v. Uruguay) Liverp.

Dartmouth *Binneng.*
13 nov. *Dina*, Brouwer, St. Pet. n. Falmouth
Vertrokken.
14 *Commodore*, Pepperell, (v. Ithaca) Rotterdam

Cowes *Aangekomen*
14 nov *Johannes*, Leander, Callao
Princeton, Warnack, d.°

Deal *Gepasseerd*
14 nov. *Bureau Veritas*, Rozenbeek, Galatz naar Lynn
Mary Elizabeth, Jones, Rotterd. n. Newport

Zuid-Voorl. *Gepass.*
13 nov. *Cuba Packet*, Rapp, Amsterd. n. Havana

Londen *Aangekomen*
14 nov. *Drie Gebr. Sickens*, Riensema, Riga
15 *Vrouw Geertruida*, Rasker, Groningen
Dina Adriana, Kwint, d.°
Johanna Maria, Schummelkerel, Gothenburg
Hillechina, Scherphuis, Helsingborg
Zaanstroom, Visser, d.°
Sophia, v. Laten, Strals.

Gravesend *Aangek.*
15 nov. *Jan Visser*, Boon, Riga

Woodbridge *Vertr.*
14 nov. *Jacobus Begeman*, Reijer, Sunderland

Hull *Aangekomen*
13 nov. *Nachina Lammech.*, Rijnberg, Stettin
Vertrokken.
13 *Catharina Elisabeth*, Pander, Newcastle

Hartlepool *Aangek.*
13 nov. *Henriette*, Kuiper, Yarmouth

Sunderland *Vertr.*
14 nov. *Klaartje*, de Ruiter, Rotterdam

Glasgow *Aangek.*
11 nov. *Catharina*, Bakker, Amsterdam

Dundee *Aangekomen*
13 nov. *Goldhoorn*, Pott, Koningsbergen

Hamburg *Aangek.*
15 nov. *Johanna Maria*, Duncker, Amsterdam
Vertrokken.
16 *Hector*, Jansonius, Porte Alegre

Cuxhaven *Aangek.*
14 nov. *Agatha*, Tonkens, Delfzijl
15 *Wilhelmina*, Balk, Zoltkamp
Vertrokken.
14 *Cornelia*, Dojen, Matamoras

Bremerhaven *Aang.*
11 nov. *Wijbrandus Udo*, Kiers, Firth of Forth
14 *Agatha Jacobina*, Kramer, Dantzig
Margr. Meijering, de Jonge, d.°
Afina, Martens, d.°
Tweelingen, Poorta, Koningsbergen
Jacoba Gesina, de Vries, Memel
Anna Tedora, Kuipers, d.°
Vertrokken.
15 *Jeanne*, Kroon, Stockh.

Leer *Aangekomen*
11 nov. *Harmonie*, Doewes, Koningsbergen
12 *Jantje*, Forma, Amst.

Stettin *Vertrokken*
13 nov. *Livorno Packet*, Melenberg, Engeland

Swinemunde *Vertr.*
14 nov. *Catharina Elisab.*, Lever, Antwerpen

Dantzig *Vertrokken*
13 nov. *Jonge Aukje*, Balk, Randers
Margaretha Antina, Jager, Guernsey
14 *Alida*, Sprik, Londen
Afina, Broekema, Bremen
Aangekomen.
14 *Médéa* (st.), Amsterdam

Pillau *Aangekomen*
13 nov. *Rubbens* (s), Stettin
Vertrokken.
14 *Johanna Maria*, Fenenga, Amsterdam

Bolderaa *Vertrokken*
7 nov. *Noordster*, Stevens, Elseneur
8 *Alida*, Veen, d.°

Gothenburg *Aangek.*
10 nov. *Janna Lukkina*, Bontekoe, Bremen
Uitgeklaard.
11 *Carl Johan*, Iversen, Holland

Kopenhagen *Aangek.*
13 nov. *Vrije Fries*, Arema, Alicata (70 d. reis)
15 *L. N. Hvidt* (s), Amst. n. Stettin

Tonningen *Aangek.*
12 nov. *Eridanus*, Loop, Amsterdam
Aurora, Schuldt, d.°
Twee Gezusters, Drewes, Dokkum n. Sonderburg
Lina, Waschow, dito n. Rostock
Bruno, Fisser, d.° n. d.°
Nijverheid, Koops, Dantz. n. Amsterdam
13 *Vr. Maria*, Hoekstra, Newcastle n. Pahlhude
Battruida, Kladder, Dantzig n. Antwerpen
14 *Johanna Christina*, Westerbrink, Riga n. Maas

—o—

Hellevoetsluis 17 nov. 6 ure av. Het Ned. kofschip *de Zwerver*, kapt. Ates, van Memel naar de Maas, is met assistentie van Scheelhoek afgebragt en op de marinehaven gesleept; wordt met pompen boven water gehouden.

Cowes 14 nov. Door een loodskotter zijn heden alhier aangebragt kapt. Topzant en equipage (vijf man) van het Veendammer tjalkschip *Martha*, v. Newcastle n. Harlingen, hetwelk den 4 dezer op Doggersbank in zinkenden staat is verlaten. Na 14 uren in de boot rondgedreven te hebben, werd het volk gered door het Deensch schip *Jacob*, kapit. Schau, van Kopenhagen naar Alexandrië, en heden morgen op bedoelden kotter overgezet.

Bideford 13 nov. Het schip *Victory*, k. Griffiths, v. Liverpool n. Rotterdam ten noorden dezer haven gestrand (bev. gemeld), is, na een gedeelte der lading zout over boord geworpen en gelost te hebben, vlot en hier in de haven gekomen.

Calcutta 9 oct. Het schip *South Sea*, kapit. Fox, van hier n. Londen, is beneden Saugor totaal verongelukt.

—o—

Gepraaid:

27 oct., op 37° 48′ NB. en 37° 32′ WL., *Maassluis*, S. Post, van Batavia naar Rotterdam (92 d. reis).

10 nov., bij Bevezier, *Petronella Catharina*, v. d. Veen, v. Amsterdam naar Samarang, kruisende met digt gereefde zeilen; alles wel aan boord.

12 nov., bij Bevezier, *Hercules*, Deterding, van Newcastle n. Soerabaija.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
15 nov. *Kinderdijk*, Zwanenburg, Melbourne
Cornelia, de Vries, Sydney
Afrika, Swart, Kust van Guinea
Felicitas, Wildeboer, Venetië
Watergeus, Giezen, Newcastle

Amsterdam *Vertr.*
17 nov. *Dido*, v. Wijk, Napels

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 18 nov.: 1ste getije 0 ure 3 min.; 2de get. 0 ure 27 min.

Arnhem. Waterhoogte 15 nov. 1.30 el.

Keulen. Rijnhoogte 15 nov. 6 v. 7 d. Rijnl. (gewassen 2 d.)
16 nov. 6 v. 10 d. Rijnl. (gewassen 3 d.)

—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Brouwershav.:**

Van Java, per *Honigbij*, k. v. d. Valk: de heeren mr. W. van Lennep, F. Ellens en echtg., de jongeheer G. L. M. Thesingh en 18 militairen.

De Minister van Marine heeft bekend gemaakt, dat de klokbakenboei van het Noord-Pampus (Goedereede) gedurende den winter is vervangen door eene zwarte buikton van de 5de soort.

Cargalijsten.

Amsterdam.

BATAVIA, Christina & Jeannette, Rademaker. — 6350 b. Koffij, 2011 kan. Suiker, 95 v. Noten en 3125 bossen Bindrotting, N. H. M.

KONINGSBERGEN, Urania (st.) — 50 last Tarwe, G. H. Burgers en Zn.; 40 last dito, 20 last Lijnzaad, 100 b. Lompen, 8 p. Papier, 4 v. Borstels en 164 z. Erwten, Order.

Koffij met meerdere vraag tot de verlaging; Haiti Jacmel fr. 88½ entr., dito van de Kaap fr. 90, Rio ongew. fr. 83. — *Potasch.* Prima Amerik. fr. 48. — *Reuzel.* Amerik. fr. 50 a 51. — *Haar.* La Plata fr. 115 a 125. — *Koper.* Bovenmeer Minnesota fr. 260.

15 November.

Katoen stil, prijzen onveranderd.

VALPARAISO 1 October.

INVOER-ARTIKELEN iets hooger. — *Rijst.* O.-Ind. $ 6 a 6½. — *Sutker.* Er gaat weinig om, doch prijzen zijn vast. Holl. geraffin. $ 2.75. — *Waskaarsen* met kleinen doch genoegzamen aanvoer. Spermaceti goed te plaatsen 50 c., Compositie 25 a 29 c. — *Talk* 19 c. — *Vensterglas* met veel voorraad $ 4. — *Papier.* Fransch Propatria formaat $ 1 a 1.12, Post- $ 1 a 1.50, om te drukken $ 4, Pakpapier 94 c. a $ 1.

UITVOER-ARTIKELEN. *Koper* $ 16.05. — *Huiden* flaauw; gedr. n.º 1 $ 13, n.º 2 11½ a 12. — *Schapenvellen* $ 5. — *Meel* onveranderd. — *Wol* zonder voorraad. — *Talk.* Mendoza $ 12, binnenl. $ 11½ a 12. — *Cacao* nominaal $ 11. — *Tin* te Arica $ 25. — *Salpeter* $ 1.72. — *Salseparilla* $ 25 a 26. — *Vrachten* naar Engeland £ 3 a 3.5, Frankrijk fr. 90. — *Wissel* op Londen 45 a 45½, Parijs fr. 4.70 a 4 75.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, 7.45.
„ „ alleen n. 's Hage: 10.30 's morg., 5.30 's namidd., 9.45 's avonds.
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, 7.40.
„ 's Hage n. Rott. 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8, 9.55.
Aankomst te Rott.: 9.15, 11,30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, 10.40.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.30 's morg. en 3.10 's namidd.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's namidd.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., en 5.50 's namidd., de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Vertrek van: Rijn-Spoorweg.

Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7,05 (werkd.), 9.2[illegible]

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

IJVOEGSEL,

behoorende tot de

TTERDAMSCHECOURANT

VAN

GSDAG 18 November 1862, N.o 275.

ATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

ting van Zaturdag 15 November.

(*Vervolg.*)

adslaging over Hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1863.

heer *van Heemstra* heeft zich tot dus verre ont- n van de discussie over het hoofdstuk van Bui- dsche Zaken, omdat zijn vriend, de heer Godefroi, voldoend betoog heeft geleverd nopens onder- en punten, daarmeê betrokken. Spr. is, ook t aangevoerde nopens de Maasquestie door den van Buitenl. Zaken, niet tot andere gedachten en. Maar hij moet opkomen tegen het gezegde, vorige Regering het tractaat niet heeft willen igen, dat zij zelve gesloten had. Hij wijst er de Min. van Buiteal. Zaken was afgetreden, interimaire Min. wilde, als zoodanig, niet ven- n een gesloten tractaat, maar meende, te regt onregte, dat dergelijke verdediging aan een vasten van Buitenl. Zaken toekwam. Vóór dien tijd het Ministerie af en liet het tractaat aan zijnen ger over. — De Min. heeft er op gewezen dat niet eerder ter tafel gebragt kon worden, dat de Kamer niet bijeen was. Maar waarom is Kamer in drie maanden niet bijeen geweest, niet- nstaande de Min. van Binnenl. Zaken bij eene te bijeenkomst zoozeer zijn verlangen naar eene dere kennismaking uitgedrukt heeft. Spr. meent de schuld van de niet-bijeenroeping der Kamer da Regering ligt. — Hij zal nu nog eenige punten deelen. De Min. zeide dat het antwoord, inhou- de verdediging van het tractaat, geen officieel k was en dus destijds niet aan de Kamer kon worden rgelegd. Spr. vraagt of dit stuk niet inhield de nden van verdediging; bij gevolg heeft er terug- uding plaats gehad van het licht dat de Kamer odig had om de zaak te beoordeelen. Er was boven- een exceptionele toestand, want het lid der mmissie welke het tractaat had voorbereid was uit- dig. Dat de zaak nog niet is geregeld, is buiten schuld der Regering; hij acht ook die regeling oeijelijk in den stand waarin de zaak door de Regering ebragt is. Maar wat bewijst dat anders dan „la itique est aisée, mais l'art est difficile." Spr. voor- elt dat het nog lang duren zal, en dat het dezen in. welligt niet gelukken zal de zaak geregeld te zien. Ten slotte maakt hij nog eene opmerking: onder e vele zaken met België heeft de Min. ook die ge- oemd nopens de Oosterschelde. Spr. meende dat aromtrent een tractaat bestaat; hij meende dat het roeping der Regering is zich aan het gesloten ctaat te houden en het eerlijk uit te voeren. Hij hierover niet verder uitwijden, maar zich bij deze opmerking bepalen.

De heer *van Goltstein* beantwoordt kortelijk den Minister van Buitenlandsche Zaken. De Minister had gezegd: besprekingen zijn pourparlers, maar dat woord is hem spreker in de diplomatie niet bekend, m houdt hij zich aan het woord „besprekingen." nu de zaak, en daarop komt het aan, hij heeft onderhandelingen dan besprekingen. En tot punt schijnen wij nu genaderd, want er zijn voor- rden vastgesteld, welke nu aan België zullen rden medegedeeld en waarop onderhandelingen nnen worden gevoerd. Spreker wenscht eenige nadere lichtingen te bekomen of hij dit goed verstaan heeft. Wat betreft de gelijktijdige behandeling van de asquestie en den Scheldetol, zou hij gaarne ver- men op welke gronden die gelijktijdige behandeling plaats hebben van zaken, die toch niet in één aat kunnen worden begrepen.

angaande Keur-Hessen zegt de Minister dat bij ouw gebleven is aan het beginsel van non-inter- tie; maar daarvan is hier geen sprake geweest. questie was deze: hoe ver strekt zich de bevoegd- d uit van den Duitschen Bond om zich te mengen de aangelegenheden van een der andere Bonds- en? En dan is het beginsel van tusschenkomst ontkend, en had onze gevolmagtigde in dien t moeten handelen. Wel wordt er gezegd: het ld hier de invoering eener constitutie, eener nieuwe e van zaken in dat land. Hierover valt niet te isten; doch het betreft hier niet de *doelmatigheid* r tusschenkomst, maar de bevoegdheid er toe.

De heer *Godefroi* komt terug op zijne rede van teren, in verband met het antwoord van den Minister. 1°, de houding van de Regering nopens het Maas- ctaat. — Zijns inziens heeft de Minister zich bij zijne rdediging niet op het juiste standpunt geplaatst. reker herhaalt zijne gisteren ontwikkelde stellingen, wijst op nieuw het gezigtspunt aan dat hij daarbij ozen heeft. Hij blijft er bij dat de Regering aan Kamer had moeten mededeelen het stuk dat gereed s, in antwoord op het Voorloopig Verslag der mer. Ten onregte schuift de Minister nu de schuld p de Kamer. Voor het overige mogt de Regering ch regtstreeks noch zijdelings invloed uitoefenen de beslissing der Vergadering nopens het tractaat, ch door haar te onthouden van hetgeen licht kon spreiden over de zaak, noch door te laten *door- meren* de belofte van betere voorwaarden.

2°, het Japansche Gezantschap. — Spreker blijft houden dat de Regering omtrent dat Gezantschap t behoorlijk en besluiteloos gehandeld heeft, door te laten vertrekken zonder bepaald antwoord. En t de nu aangenomen zelfstandige houding betreft, oet hij opmerken dat wij, als het er op aankomt, ch à la remorque zijn van die Staten die wel uitstel nopens de uitvoering van het tractaat verleend heb- en, en zeker zullen wij niet alleen tegen Japan op- komen.

De heer *Groen van Prinsterer* zal tegen deze be- grooting stemmen. Ook hij keurt de handelwijze der Regering tot terzijdestelling van het Belgische tractaat af. Nopens de inmenging in de zaken van Keur-Hessen refereert hij zich mede aan vorige spre- kers. Wat de geloofsvervolging in Spanje aangaat, heeft men gezegd dat wij niet officieel kunnen inter- veniëren. Maar, vraagt spreker, hoe zullen wij het dan officieus doen? Waarom niet een blijk gegeven van onze deelneming? Wij leven in een tijd dat godsdienstvervolging een wanbedrijf uitmaakt, waar-tegen een kreet van verontwaardiging opgaat, en welke eene Regering zich mag aantrekken, niet als eene Protestantsche Natie, — want dat zijn wij niet op staatsregtelijken bodem — maar op grond van het eigen beginsel dat tegenwoordig heerschende is, namelijk dat wij leven in een godsdienstloozen Staat. Hij zal tot zijn leedwezen tegen deze begrooting moeten stemmen, ook om het behoud van de missie te Rome. Hij wil deswege geene discussie uitlokken, maar verwijst naar het gezegde in het Voorloopig Verslag. Die intrekking kan z. i. te eerder geschieden, na de aanneming van het beginsel der scheiding van Kerk en Staat.

De heer *Wintgens* vindt ook de Maasquestie een punt dat niet genoeg is toegelicht; hij beklaagt zich mede dat de Regering in der tijd niet duidelijk en openhartig hare voornemens nopens de al of niet ratificatie heeft aan den dag gelegd; zoodat de schuld van het gebeurde niet op de Kamer nederkomt, maar wel op de verkeerde behandeling en de achterhoudendheid der Regering.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* beantwoordt nog kortelijk de vorige sprekers. Hij houdt vol dat de Regering geen invloed op den loop der debatten heeft uitgeoefend of willen uitoefenen. En als men nu deze Regering verwijt dat zij het tractaat niet verdedigde, waarom heeft de vorige Regering dan een interimair Minister genomen die het tractaat niet wilde verdedigen, zoodat die Regering de zaak geheel losliet. Hij herhaalt tevens dat de concept-nota tot wederlegging van het Voorloopig Verslag der Kamer geen officieel stuk was dat aan de Kamer kon overgelegd worden. Hij geeft toe dat de schuld der vorige Regering niet vrijmaakt de volgende Regering. Maar hij heeft alleen dit willen zeggen: dat de verwijten tegen de tegenwoordige Regering zeker niet mogten komen van hen die deel van de vorige Regering hebben uitgemaakt.

Wat de zaak van Spanje aangaat, de questie die het hier geldt is in zoo verre van binnenlandschen aard, dat vreemde Regeringen zich daarin niet kunnen mengen. Hij is het geheel eens dat de begrippen van onzen tijd tegen elke geloofsvervolging gekant zijn; hij verzekert ook dat onze gezant van het belang der zaak doordrongen is, maar tot officieele stappen vindt de Regering geen grond.

Wat de vraag van den heer van Goltstein betreft nopens de voorwaarden van nieuwe onderhandelingen omtrent de Maasquestie, zal hij alleen antwoorden dat de Minister daarover nu nog niet in mededeelingen kan treden.

Wat de missie te Rome aangaat, kan de Minister aan den heer Groen antwoorden dat die missie zeker op dit oogenblik niet kan worden opgeheven, wil men schokken voorkomen die deze opheffing in deze oogenblikken bij een groot deel der ingezetenen kon te weeg brengen.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten en artt. 1—4 aangenomen.

Art. 5. Ten opzigte van dit artikel is door den heer *van Goltstein* een amendement voorgedragen, strekkende om voor tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen uit te trekken *f* 260.100.

De heer *van Goltstein* licht zijn amendement toe. Het is van zeer eenvoudigen aard; het strekt om de bestaande inrigting van de gezantschappen te handhaven. Die inrigting is doelmatig bevonden en door den loop der tijden bevestigd. De Kamer heeft verschillende malen die inrigting goedgekeurd, en alzoo daarop haar zegel gedrukt. Zoo men daarin verandering wil brengen, dan moet er wijziging van stelsel plaats vinden, hetzij door de gezantschappen bij de groote Mogendheden te vereenigen, hetzij door zich aan te sluiten aan de Mogendheden van minderen rang. Dit laatste scheen in het voorjaar het stelsel van den tegenwoordigen Minister te zijn; maar hetgeen nu wordt voorgedragen is daarmede in lijnregten strijd. Men wil nu zamenvoeging van de gezantschappen bij Mogendheden van minderen rang. Het geldt hier geen finantieel belang, want het amendement kan zonder bezwaar voor 's Rijks schatkist worden aangenomen. Het geldt hier de vraag wat te verkiezen is: afzonderlijke gezantschappen of zamenvoeging in Zweden en Denemarken, en in Spanje en Portugal. Het betreft hier dus bloot eene politieke questie. Spr. toont aan dat het eene verkeerde beschouwing is te stellen dat het sommige gezantschappen aan gestadige en genoegzame werkzaamheid ontbreekt. Het groote doel dat met een vast gezantschap wordt beoogd, kan niet worden bereikt door gezantschappen die over verschillende Staten loopen. Dan toch wordt de gezant als een vreemdeling beschouwd die buiten staat is eenigen invloed uit te oefenen, en wien de gelegenheid ontbreekt om in 's Lands belang werkzaam te zijn. Tot staving van zijne meening beroept hij zich op de zaak van het tractaat met Portugal over Timor. Na de verwerping van dat tractaat door deze Kamer werd een jeugdige en kundige diplomaat benoemd, van behoorlijke instructien voorzien, die het juiste oogenblik heeft afgewacht om de onderhandelingen wel te doen slagen, en die daardoor zich in staat heeft bevonden om het Land eene goede dienst te bewijzen. Die zaak is nu wel afgeloopen, maar er blijft toch nog veel te regelen over, en men kan door het voeren van goede onderhandelingen den Staat nog meerdere diensten bewijzen. Ook met het oog op handel en scheepvaart is het behoud van een gezantschap in Portugal wenschelijk, en ten betooge daarvan beroept spr. zich op de Amsterdamsche Courant van gisteren, waaruit blijkt dat bij het binnenloopen van een vaartuig te Oporto moeijelijkheden zijn gerezen, die echter spoedig uit den weg geruimd zijn door tusschenkomst van den Gezant. Is hij dus gestemd tegen eene vereeniging van de gezantschappen van Spanje met Portugal, niet minder is hij het omtrent de vereeniging van Zweden met Denemarken. Daar komt de staatkunde van het gevoel ook in aanmerking. Dat gevoel spreekt luide: Er bestaat een naauw verband tusschen het Nederlandsche Stamhuis en dat van Zweden en Noorwegen. Op den troon van laatstgemeld Rijk is als Koningin eene Vorstin gezeten uit het Nederlandsche Stamhuis ontsproten, en die met waardigheid de kroon van de Noordsche Staten draagt. De Natie verlangt dan ook niet dat alle betrekkingen met dien Staat worden afgebroken, betrekkingen welke tot hiertoe op zoo gelukkigen voet hebben bestaan.

Niet alleen de staatkunde van het gevoel, maar ook van het verstand, pleit voor het behoud van die betrekkingen. Het huwelijk van die Vorstin werd gesloten met toestemming van de Volksvertegenwoordiging; hare telgen kunnen welligt eenmaal aanspraak maken op den troon. Maar bovendien, als hij zijne aanteekeningen raadpleegt en de statistiek nagaat, dan blijkt het dat, wat handel en scheepvaart betreft, er tusschen Nederland en Zweden en Noorwegen aanzienlijke en steeds toenemende betrekkingen bestaan. En als hij nu let op de betrekkingen met Portugal, die van geringeren omvang zijn, dan kan het van dubbel gewigt wezen om moeijelijkheden, die ontstaan mogten, door de aanwezigheid van den gezant spoedig uit den weg te ruimen. Ook wijst spreker er op dat vroeger de proef, die men nu wil nemen, werkelijk is genomen, maar toen volkomen is mislukt. Die proef is genomen in een tijd toen de nood van de schatkist tot bezuiniging noopte, zoodat men zelfs de handen sloeg aan de middelen tot verdediging des Lands, iets waartegen men thans behoorlijk gewaarborgd is. Toen werd ook tot die combinatie overgegaan, maar dadelijk vond er van de zijde der Kamer een sterke aandrang plaats om de Regering van het voortzetten van die proef te doen afzien. De toenmalige Minister van Buitenlandsche Zaken erkende dat de kortstondige ondervinding, die hij had verkregen, hem reeds een ongunstig oordeel over zoodanige combinatie deed vellen. Het beginsel om een gezantschap over twee Rijken te doen loopen, scheen dien Minister onaannemelijk toe. Spoedig werd dan ook van die proeve afgezien. Spreker hoopt dat de tegenwoordige Minister met zijn vroegeren ambtgenoot in dit opzigt mogt overeenstemmen. De groote vraag is: wil men eene vertegenwoordiging in een Land, ja of neen? Zoo het niet noodig is, men verklare dit en heffe de gezantschappen op, maar men neme geen maatregel die door de ondervinding gebleken is onvoldoende te zijn.

De heer *Dirks* is tegen de voorgestelde combinatie van sommige missien, daar er toch geene bezuiniging uit voortvloeit, omdat de besparing gebruikt zal worden tot verhooging van andere bezoldigingen. Maar bovendien, de betrekkingen tusschen ons Land en Zweden en Noorwegen zijn sedert 1858 zeer toegenomen en daarom is ook combinatie onraadzaam. Ook met het oog op de uitbreiding onzer handelsrelatien met Spanje is hij tegen eene combinatie met Portugal. Hij is dus voor het amendement van den heer van Goltstein.

De heer *van Bosse* miskent het gewigt niet der besproken missien, maar vindt het toch onnatuurlijk dat, wanneer de Regering een minder cijfer op de begrooting brengt, de Kamer dan eene poging zal aanwenden om den post te verhoogen. Dit is de taak van het uitvoerend gezag. Hij herhaalt, hij laat het nut dier legatien daar, maar hij gelooft toch met den heer Dumbar dat, door de versnelde communicatie, menige legatie zou kunnen vervallen. Voor het overige, nu de Regering zegt dat met de door haar voorgestelde som de zaak goed geregeld is, vindt spreker geen reden tot verhooging.

De voortzetting der beraadslagingen wordt hierop bepaald op aanstaanden maandag ten 11 ure.

Overeenkomstig het voorstel der commissie voor de verzoekschriften wordt besloten het adres van den heer mr. Hartogh, officier van justitie bij de Regtbank te Amsterdam, nopens de zaak van den zoogenaamden graaf d'Hombres, te stellen in handen der commissie, die belast is geweest met het onderzoek der vorige stukken in deze zaak, en haar tevens in overweging te geven de vraag in hoever dit adres zou kunnen leiden tot eene wijziging der conclusie van haar rapport. Een nader adres van den advocaat mr. Schillemans wordt mede in handen dier commissie gesteld.

De zitting is hierop gescheiden tot aanst. maandag.

Zitting van maandag 17 november.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over de

Staatsbegrooting voor 1863,

en wel over Hoofdstuk III (*Buitenlandsche Zaken*).

De heer *van Lynden* ondersteunt het amendement van den heer van Goltstein. Hij kan dit gerust doen, ook met het oog op het eindcijfer, dewijl daarin bij aanneming van het amendement toch geen verandering wordt gebragt. Vooral is spreker gestemd tegen de opheffing der afzonderlijke missie te Stockholm, alwaar eene Nederlandsche Prinses, de Koningin van Zweden, door huwelijksbanden verwantschapt is. Afgescheiden daarvan, is er ook voor Nederland een politiek belang in gelegen om in goede verstandhouding met het Hof van Stockholm te blijven. Zou de voorgestelde maatregel niet ten gevolge kunnen hebben dat het Hof van Zweden geen gezant zal accrediteren die bij een ander Hof is afgevaardigd, en dan zouden wij wederkeerig dat ook niet kunnen doen, en daarvan zou dus het gevolg zijn dat tusschen beide Hoven de diplomatieke betrekkingen werden afgebroken. Spr. releveert een gezegde des Ministers, dat deze Regering acht moet slaan op de historische herinneringen der Natie. Dat is een waar woord; en dan wil hij den Min. alleen wijzen op de Triple Alliantie. Ook vreest spr. dat uit het oogpunt der verhouding tot Duitschland deze questie tot gewigtige verwikkelingen aanleiding kan geven. Wil men eene missie opheffen, men doe het te Rome, als zijnde die missie in strijd met onze zoogenaamde scheiding tusschen Kerk en Staat. Het Koningrijk Italië is door ons Gouvernement erkend, zoodat de keuze gedaan is. En zoo er te Rome nog eenige diplomatieke belangen blijven te verzorgen, waarom dan niet eene tijdelijke missie aldaar gevestigd?

De heer *van Heiden Reinestein* is op dezelfde gronden van familie-verwantschap tusschen de beide Hoven voor het behoud der missie te Stockholm. Hij heeft daarvoor ook nog een anderen grond, namelijk de onderhandelingen nopens den Scheldetol, waarbij ook Zweden betrokken is; ja, zoo men wil, zouden daar de meeste moeijelijkheden worden gemaakt. Hij hecht aan het amendement zóó veel, dat hij van de al of niet aanneming daarvan zijne stem over het Hoofdstuk zal doen afhangen.

De heer *Storm van 's Gravesande* doet opmerken dat het amendement, zoo als het is voorgedragen, eigenlijk den Minister niet bindt. Het is eene wijziging van den toelichtenden staat; het geeft wel een zekeren band voor de Regering, maar er zijn toch ook voorbeelden van afwijking, zoo als bij voorbeeld in de zaak van den voormaligen secretaris-generaal van justitie. In zekeren zin is hij het meer eens met de Regering dan met het amendement; maar toch, nu die missie eenmaal bestaat, kan het met het oog op de handelingen van den Duitschen Bond noodig zijn om eene vaste missie te behouden; daarbij wil ook hij gelet hebben op de banden van bloedverwantschap tusschen den algemeen geëerbiedigden Prins Frederik en het Hof te Stockholm.

De heer *van Bosse* geeft in overweging, of hier door stemming kan worden uitgemaakt welke missien de Regering behouden zal en welke zullen worden opgeheven. Wij stemmen, zegt hij, over het artikel der begrooting nopens de bezoldigingen van het personeel der verschillende gezantschappen. Hij wil niets afdingen op de wenschelijkheid van het behoud der missie te Stockholm, maar het voorstel der Regering hangt zamen met de verhooging der bezoldigingen van andere missien. Daar hij evenwel sommige dier verhoogingen onnoodig acht, stelt hij als amendement voor om de som van *f* 260,000 te verminderen met *f* 5,500. De Regering blijft dan tevens vrij om de missie te Stockholm te behouden, zonder tot meerdere uitgaven aanleiding te geven.

De heer *van Heemstra* is ook voor het amendement van den heer van Goltstein, omdat hij de intrekking der missie van Zweden op dezelfde gronden als andere sprekers afkeurt. Hij betwijfelt echter of de verhooging van sommige bezoldigingen wel naar een vast stelsel geschied zij en of wel juist die plaatsen ter verhooging zijn aangewezen die daar werkelijk aanspraak op hebben, want de Regering maakt het stelsel van verhooging alleen van toepassing op nieuw te benoemen titularissen die wij niet kennen, en dus niet de talentvolle mannen die jaren lang hun post met eere vervuld hebben. Het geldt dus hier eene verhooging voor bijzondere personen, die de Regering wenscht aan te stellen. Hij is voor algemeene verhooging maar een vast stelsel. Daartoe wil hij der Regering den tijd laten, maar daarom ook neemt hij het amendement van Goltstein aan, dat niets praejudicieert en alles voor een jaar op den tegenwoordigen voet bestendigt.

De heer *Groen van Prinsterer* verklaart zich mede voor het amendement, en zou liever de missie te Rome zien intrekken. Hij is tegen de opheffing van het wereldlijk gezag van den Paus, maar hij meent dat voor een constitutionelen Staat als de onze eene missie te Rome niet noodzakelijk is, vooral uit het oogpunt der afscheiding van Kerk en Staat. Hij zou daarom alleen tegen het Hoofdstuk gestemd zijn. — Wat betreft de missie te Zweden, vereenigt hij zich geheel met hetgeen door den heer van Lynden is gezegd ten voordeele van het behoud dier missie, ook uit een dynastiek oogpunt. Spreker veracht elke taktiek van verdachtmaking en is overtuigd dat de combinatien der Regering enkel uit een finantieel oogpunt zijn geschied. Maar dan nog vraagt hij of de bedoelde opheffing niet in strijd is met onze belangen, met den familie-band van het Vorstelijk Stamhuis en met het persoonlijk initiatief des Konings.

De heer *van Nispen* beantwoordt den heer Groen van Prinsterer op het punt der afscheiding van Kerk en Staat in verband met de missie te Rome. (Het is onmogelijk van sprekers rede ook maar de hoofdpunten te geven zonder gevaar van in deze tedere questie onjuistheden te zeggen; ook de heer Groen, op wiens rede het bestrijdende antwoord sloeg, was bijna niet te hooren.)

Na de schorsing beantwoordt de *Minister van Buitenlandsche Zaken* eerst de sprekers die bij de algemeene beraadslagingen over de organisatie en de bezoldigingen der diplomatie hunne meening hebben doen kennen, en wel het eerst den heer Godefroi, die betwijfelde of de Minister te dezen aanzien wel een vast stelsel had, in verband ook met zijne rede van 14 mei jl. Daarom juist heeft de Minister zijne meening, in die rede uitgedrukt, nader toegelicht. De bedoeling is dat bij al die Hoven waar de meeste Nederlandsche belangen behandeld worden ook onze beste, hooggeplaatste en meest bezoldigde diplomatieke agenten geplaatst worden, en dat de rang eener missie niet zou afhangen van de magt der Mogendheid, waarbij zij geaccrediteerd is, maar wel van het aantal en het gewigt der zaken, die ten behoeve van Nederland aldaar worden behandeld. Hiermede nu stemt de inrigting der begrooting overeen, waarbij tevens het oog is gehouden op bezuiniging. Immers, vooral na het gebeurde met het voorstel van zijn voorganger tot algemeene tractements-verhooging der gezanten, kon hij toch voorzien welke bezwaren eene dergelijke verhooging door *dit* Kabinet, in de Kamer zou uitlokken. Hij was dus bedacht op vereenvoudiging, en die kon en moest ook plaats hebben, want als het amendement wordt aangenomen, dan heb ik, zegt de Minister, geen personeel genoeg om al die plaatsen te vervullen. Het is ook om die reden dat er gedacht is aan combinatien. Die combinatien waren reeds vroeger beraamd, maar men is er op teruggekomen. In zeker opzigt is de Minister het eens met den heer Dumbar, dat daar waar versnelde gemeenschapsmiddelen bestaan, sommige combinatien zich aanbevelen. Dit is vooral het geval met Stockholm en Kopenhagen, die thans door een spoorweg van 10 uren nader tot elkander zijn gebragt.

Men heeft gevraagd of de tegenwoordige toestand van Europa de ineensmelting van missien toelaat? De Minister antwoordt daarop gaarne ja, wanneer daarvan eene verbetering in de inrigting der diplomatie het gevolg is, zoo als dat het geval is met de voorgestelde. Overigens zijn de daardoor mogelijk geworden verhoogingen zoo spaarzaam mogelijk gesteld. De heer Dumbar, zegt de Minister, gaat veel verder dan ik. Wel is er in de rede van dien spreker veel dat juist is, maar ik kan mij daarmede niet vereenigen op grond van den aard van den werkkring der diplomatie. Niet alles, zelfs het minste soms niet, kan door briefwisseling afgedaan worden; 't meeste moet juist geschieden door hetgeen genoemd wordt *pourparlers.* Die spreker wilde eene uitbreiding der consulaire vertegenwoordiging. De Minister heeft de nadeelen daarvan reeds in de Memorie van Beantwoording uiteengezet, waarnaar hij verwijst. Onze belangen vorderen diplomatieke agenten, en ook uit het oogpunt van bezuiniging zou dat stelsel eer nadeel dan eenig noemenswaardig voordeel aanbrengen. Wat aangaat de missie te Rome, heeft de Minister reeds gezegd waarom de Regering haar wenscht te behouden. De heer Groen wenscht de volkomen neutraliteit, maar zou die niet geschonden worden wanneer wij nu de missie te Rome ophieven? Zou dat niet eene voldoening zijn voor hen die de wereldlijke magt willen zien opheffen?

De Minister gaat nu over tot het amendement van den heer van Goltstein. Men heeft gevraagd of de inrigting der diplomatie, gelijk die nu is, niet goed is en door de praktijk bevestigd? De Min. wijst daaromtrent op het verhandelde bij vorige begrootingen. Telkens is er aangedrongen op vereenvoudiging; terwijl door andere sprekers weder werd aangevoerd dat sommige missien verhooging van tractementen eischten. De Min. ontkent het dat de aanneming van het amendement geene finantiële verhooging zou ten gevolge hebben, want de anders vrijvallende som zou dan moeten gebruikt worden. En bovendien waarom moeten missien behouden worden, waar met den besten wil niets te verrigten valt? Men zegt: Nederlands eer en politiek vorderen het. De Min. ziet dat niet in als er niets te doen is.

Wat nu aangaat de opheffing der missie te Stockholm, welke het meest besproken is, men heeft daarmede in verband gebragt ons politiek belang en den eerbied voor het Vorstelijk Huis. Hier moet de Minister opkomen tegen eene uitdrukking van den heer van Goltstein, dat te dien aanzien niets van deze Regering te wachten is. Ik meen, zegt hij, dat bij deze Regering evenveel eerbied en liefde wordt gevoed voor het Koninklijk Stamhuis, als bij iedere andere. Ik geloof dat het niet voegzaam is dit punt in discussie te brengen, en meen daarom te kunnen zeggen dat die eerbied zeer zeker bij elk onzer gelijk zal staan. Men heeft gesproken van politieke convenance, maar die moet wijken voor de noodzakelijkheid. — Men heeft ook gevraagd: waarom is dan de missie te Kopenhagen behouden, wat is daar te doen? Daar is zeer veel te doen; de Minister wijst bijv. op de betrekkingen van Nederland tot den Duitschen Bond.

Er is gewezen op het belang der handels-relatien met Zweden, maar de Minister moet opmerken dat de statistiek niet de eenige juiste maatstaf is bevonden. Het geldt meer de bevordering van onze handels-

belangen, en deze gelden meer in Denemarken, waar in dezen oogenblik vele questien aanhangig zijn waarbij onze handel belang heeft, bij voorbeeld de doortogt naar de Baltische Zee. Overigens wanneer er later mindere noodzakelijkheid bestaat om te Kopenhagen te verblijven, en andere bepaalde belangen het eischen, dan moet de gezant te Stockholm resideren.

Men wil dat die opheffing nadeel zou toebrengen aan de onderhandelingen wegens den Scheldetol. Maar daarover is met Zweden niet onderhandeld.

Er is ook gevraagd welke maatregelen Zweden zou nemen ten aanzien van het Haagsche Gezantschap? Dat weet de Min. niet; dat moet de Zweedsche Regering weten en wij kunnen daarop niet vooruitloopen. De Min. meent hiermede de bedenkingen der verschillende sprekers te hebben beantwoord.

De heer *van Voorthuysen* acht het 't beste dat de tegenwoordige inrigting der gezantschappen worde behouden, totdat de questie der verhooging van sommige tractementen, met het oog ook op den prijs der levensmiddelen, afzonderlijk zal worden behandeld en beslist. Hij zal dus stemmen voor het amendement van den heer van Goltstein. Zijn eenmaal eenige gezantschappen opgeheven, dan valt het moeijelijk ze te herstellen.

De heer *Groen van Prinsterer* is niet overtuigd door hetgeen de Min. tot bestrijding van het amendement gezegd heeft. Hij beantwoordt den heer van Nispen, daarbij op den voorgrond stellende dat hij niets liever verlangt dan goede verstandhouding met de Katholieken en met den heer van Nispen, op wiens goeden dunk en parlementaire eendragt hij hoogen prijs stelt. (Spr. antwoord is niet hoorbaar.)

De heer *van Goltstein* verdedigt nader zijn amendement, dat gegrond is op den bestaanden toestand, die, wat ook door individuen gezegd moge zijn, tot vaststaat heeft gehad dat de tegenwoordige inrigting bij de vorige begrootingen steeds is *bestendigd*. — De Min. heeft gezegd, waarom een gezantschap, als er geen werk voor is? Spr. gedraagt zich aan 't geen hij reeds heeft opgemerkt nopens de uitgebreidheid van onzen handel en onze scheepvaart op Zweden en Noorwegen. Evenmin kan z. i. het belang van een gezantschap in Portugal ontkend worden, ook in verband met de omstandigheid dat Portugal kolonien bezit, die met de onze in verband staan. Portugal en Spanje verschillen ook op menig punt. Hoe kan dan onze gezant bij een van beiden eenigen invloed uitoefenen of tot eene wenschelijke overeenstemming op zoo velerlei punten medewerken?

Wat de *convenances* betreft, heeft men niet kunnen betwisten dat die bestonden. Dat kon men ook niet, de naauwe betrekkingen tusschen de Natie en 't Vorstenhuis konden dan ook niet ontkend worden, maar men zeide, de *convenances* moeten wijken voor de noodzakelijkheid. Doch het bewijs is niet geleverd voor de noodzakelijkheid, en daarom blijft hij aandringen op zijn amendement; hij twijfelt niet aan de medewerking der Kamer om die *convenances* te huldigen.

De heer *van Nispen* beantwoordt den heer Groen, en meent dat zijn vooropgezet beginsel van scheiding van Kerk en Staat, tot in de uiterste consequentiën doorgevoerd, gelijk die spreker wil, aanleiding zal geven tot onregtvaardigheid en druk voor andersdenkenden dan die spreker.

De heer *Dirks* wijst nader uit de statistiek het handels- en scheepvaartbelang aan, dat ons land met opzigt tot Zweden en Noorwegen heeft.

De heer *Godefroi* is niet bevredigd omtrent het antwoord nopens de organisatie van het Corps Diplomatique. Hij stelt voorop, dat in dezen tijd het beginsel van aansluiting der Mogendheden van den tweeden rang niet zoo impolitiek zou zijn. — Hij is voor 't amendement van den heer van Goltstein, en, mogt dat verworpen worden, voor dat van den heer van Bosse, omdat het *status quo* wordt gehandhaafd door deze amendementen. — Deze Kamer heeft steeds volgehouden het beginsel dat geene verandering in de bestaande organisatie moest worden gebragt dan volgens een vast stelsel, en dat heeft de Minister niet. Daarom is 't het best te handhaven wat bestaat. Bovendien beaamt hij wat de heer van Voorthuysen heeft gezegd, dat er geene reden was tot verhooging van tractementen van gezanten, zonder eene algemeene regeling van de verhooging der tractementen. Daarom wil spreker thans geene partiële verhooging. In België bv. heeft men in overweging gegeven eene *algemeene* verhooging der tractementen, waaronder ook die der diplomatie. — Hij moet ook opmerken, dat het in zekeren zin onjuist is, te spreken van missien, die niets te doen hebben; want het is hier als bij de regterlijke ambtenaren; ze moeten er zijn, als de werkzaamheden zich voordoen, waarin 't van belang kan zijn dat onze diplomatieke agent er zij. De nu voorgeslagen combinatie is de suppressie der missie in 't land, waar onze agent niet blijft resideren. Spreker meent dat in de diplomatie althans wel aan de *convenances* mag gedacht worden. Hij wijst er op wat bv. België in 1848 onder den invloed van de bezuinigings-woede gedaan heeft. Het heeft de missie te Lissabon behouden, van wege de familiebetrekkingen met het Vorstelijke Huis, en dan zijn toch de familiebetrekkingen van ons Koninklijk Huis en dat van Zweden veel grooter dan de zoo evengenoemde.

De heer *Groen van Prinsterer* heeft nog eenige opmerkingen van den heer van Nispen beantwoord.

De heer *Luyben* kan zich over het algemeen met het stelsel van den Minister tot vermindering van het getal der missien wel vereenigen, maar betreurt dat onder de voorgenomene opheffing ook begrepen is de missie van Stockholm. Uit dien hoofde zal hij voor het amendement van den heer van Goltstein stemmen, ten einde zoo veel mogelijk die missie in stand te houden. Wat aangaat de missie te Rome, die bij deze gelegenheid ter sprake is gebragt, heeft de laatste redenaar verklaard dat hij tegen dat hoofdstuk stemmen zou, wanneer die missie behouden bleef. Spreker moet van zijne zijde verklaren, dat, zoo die missie verdwijnt, hij tegen het hoofdstuk stemmen zal. Hij gelooft toch dat eene opheffing van die missie op dit oogenblik zou worden beschouwd als een partij trekken vóór Turijn tegen Rome. Dat zou hij beschouwen aan te druischen tegen de regtvaardigheid en tegen 's Lands belang.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* heeft nog kortelijk de sprekers beantwoord en daarbij doen uitkomen dat de opheffing van de missie van Stockholm zich daardoor regtvaardigen liet, dat het gezantschap aldaar sedert geruimen tijd geringe werkzaamheid had, en het ook niet blijkt dat het in de verste verte eenige afdoende werkzaamheid zal verkrijgen.

De beraadslagingen worden gesloten. Het eerst wordt in stemming gebragt het amendement van den heer *van Goltstein*, dat met 34 tegen 29 stemmen wordt *verworpen*.

Voor de heeren: van Foreest, van Asch van Wijck, Godefroi, Hoffman, Nolthenius, de Lom de Berg, Hoekwater, van Lynden, van Heemstra, Lycklama, Groen van Prinsterer, Taets van Amerongen, van Goltstein, van der Veen, Mijer, van Heiden Reinestein, Dirks, Wintgens, van Lidth de Jeude, Heemskerk Az., Luyben, van Voorthuysen, Storm van 's Gravesande, Schimmelpenninck, van Nispen, Begram, van Mulken en de Voorzitter.

Tegen de heeren: Poortman, Hoynck van Papendrecht, Blom, Dullert, Fransen van de Putte, Blussé, van der Linden, Heemskerk Bz., de Meester, van Bosse, Anemaet, van Loghem, Oomen, van Heukelom, Guljé, Koppeyne van de Coppello, van Eck, Bots, Wichers, Kingma, de Poorter, Hugenholtz, Mensonides, Cool, Dumbar, Westerhoff, de Bieberstein, Idserda, Heydenrijck, Zylker, Wybenga, Kerstens, Beens en Cornelis.

Vervolgens wordt in stemming gebragt het amendement van den heer *van Bosse*, dat mede *verworpen* wordt met 36 tegen 27 stemmen.

Voor de heeren: Zylker, Wybenga, van Nispen, Begram, de Brauw, van Foreest, Godefroi, Hoffman, Nolthenius, de Lom de Berg, Hoekwater, van Bosse, van Heemstra, Lycklama, van Eck, Bots, Taets van Amerongen, Wichers, Mensonides, Dumbar, van Heiden Reinestein, Wintgens, Westerhoff, Heemskerk Az., van Voorthuysen en Idserda.

Art. 5 wordt daarop zonder stemming *goedgekeurd*.

Ten opzigte van art. 6 heeft de heer *Heemskerk Az.* wederom de wenschelijkheid betoogd tot vaststelling eener wet nopens de consulaire regtspleging.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* heeft de behoefte aan die wet erkend, maar te kennen gegeven dat verschillende ontwerpen, die tot dat einde in gereedheid waren gebragt, herziening vorderden, waarmede de Regering zich bezig hield. Art. 6 wordt daarop *goedgekeurd*. Al de overige artikelen geven tot geen discussie meer aanleiding. Hierop wordt het geheele Hoofdstuk **Buitenlandsche Zaken** in omvraag gebragt en met 38 tegen 25 stemmen **aangenomen.**

Tegen de heeren: Storm van 's Gravesande, Schimmelpenninck, de Brauw, van Foreest, van Asch van Wijck, Godefroi, Hoffman, Nolthenius, Hoekwater, van Lynden, van Heemstra, Lycklama, Groen van Prinsterer, Taets van Amerongen, van Goltstein, van der Veen, Mijer, van Heiden Reinestein, Dirks, Wintgens, Westerhoff, van Lidth de Jeude, Heemskerk Az., van Voorthuysen en de Voorzitter.

Thans komt in beraadslaging Hoofdstuk III *B*, afdeeling voor de Zaken **der Roomsch-Katholieke Eeredienst.**

De heer *van Eck* herinnert dat hij steeds tegen beide afdeelingen van de eeredienst was, omdat hij de afschaffing der Departementen van Eeredienst volstrekt noodig achtte, zoowel van wege het beginsel der scheiding van Kerk en Staat, als uit hoofde der weinige werkzaamheden aan die Ministerien verbonden. Hij heeft dan ook steeds op afschaffing aangedrongen, omdat hij dien toestand ongrondwettig achtte. Er moeten geene bijzondere banden van kerkelijken aard zaamgesmolten worden met de positie van een Minister van den Staat. En met het oog op art. 165 en 169 der Grondwet acht hij dergelijke combinatie gevaarlijk. En nu wij gekomen zijn tot eene nieuwe regeling, vraagt hij of die bezwaren zijn opgeheven? Neen, want er heeft volstrekt geene verandering plaats gehad. Er heeft alleen splitsing plaats, maar daardoor blijven de Departementen van Eeredienst toch in stand; het is slechts eene naamsverandering. Het heet nu Minister van Justitie belast met de zaken der Hervormde Eeredienst, Minister van Buitenlandsche Zaken belast met de zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst. Men kan het even goed omkeeren en lezen: Hervormde Eeredienst belast met Justitie, Roomsch-Katholieke Eeredienst belast met Buitenlandsche Zaken. Spreker wijst er op hoe moeijelijk het is om in één Minister eene dubbele eigenaardigheid te bezitten voor het eene en andere Departement. Hij wederlegt de gronden tot zoogenaamd tijdelijk behoud dier Ministerien in de gewisselde stukken voorkomende. En daar zijne vroegere bezwaren niet zijn opgeheven, zal hij tegen het Hoofdstuk zijne stem uitbrengen. Hij wenscht alle Eerediensten onder één hoofd vereenigd, en de behandeling daarvan als gewone zaken bij een der overige Departementen.

Morgen voortzetting der beraadslagingen.

Bij het aan de Tweede Kamer ter overweging aangeboden *ontwerp van wet tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over het jaar* 1863, worden die uitgaven vastgesteld op *f* 440,800 en de middelen aangewezen tot dekking dier uitgaven.

Het *wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Bergen op Zoom naar Goes* heeft, bij de overweging in de afdeelingen der Tweede Kamer, slechts tot ééne bedenking aanleiding gegeven. Sommige leden meenden namelijk dat in hetgeen de Memorie van Toelichting zegt over de vraag, of de spoorweg *langs* of *door* den tweeden polder der Maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Ooster-Schelde loopen moest, tegenstrijdigheid heerscht, daar in de laatste zinsnede op bl. 1 der Memorie gezegd wordt, dat het volgen der rigting *door* den tweeden polder eene aanzienlijke besparing van kosten zou geven; terwijl in de onmiddellijk volgende zinsneden wordt beweerd, dat bij het volgen der aangenomen rigting *langs* dien polder, de kosten van aanleg ongeveer een vijfde minder worden. Men heeft echter aan deze leden doen opmerken, dat zij de Memorie van Toelichting op dit punt niet juist hadden opgevat, hetgeen ten gevolge van de minder duidelijke redactie niet onnatuurlijk was.

In de Memorie van Beantwoording van den Min. van Binnenl. Zaken, ten aanzien van het *wetsontwerp tot wijziging van het Vde Hoofdstuk der Staatsbegrooting, dienst* 1861, wordt gezegd dat bij de beoordeeling van dit wetsontwerp de Kamer zich zal gelieven te herinneren, dat de uitgaven, in wier betaling daarbij wordt voorzien, niet onder het bestuur van den tegenwoordigen Min. hebben plaats gehad. Hij heeft naauwelijks noodig daarbij de opmerking te voegen, dat een cijfer van *f* 65,000 voor onvoorziene uitgaven, op eene begrooting van zooveel omvang als die van het Departement van Binnenlandsche Zaken, inderdaad gering is; zoodat het geenszins verwondering zal wekken, dat dit bedrag ontoereikende wordt bevonden, wanneer onvoorziene uitgaven tot een zoo hoog bedrag, als in 1861 het geval is geweest, te doen zijn. Dat men toen met de geringe som, die, na aftrek der *f* 44,000 voor buitengewone winterongevallen, overig bleef, niet rondkwam, getuigt, naar het advies van den Minister, nog niet van een streven naar uitputting der begrooting.

Men zal overigens, vooral wanneer men let op het betrekkelijk geringe bedrag der meeste verhoogingen, niet verlangen dat de Minister ten aanzien van hetgeen vóór zijne optreding plaats had, in bijzonderheden trede. De redenen, die tot overschrijding van begrootings-artikelen aanleiding geven, zijn niet altijd enkele buitengewone uitgaven van e[illegible] aanzienlijk bedrag. Dikwijls zijn het vele [illegible] uitgaven, welke de verhooging noodig mak[illegible] wanneer uit een begrootings-artikel eene me[illegible] verschillende uitgaven worden gekweten, zij[illegible] redenen van die bijkomende kleine uitgaven som[illegible] dan door zeer omslagtige en weinig vru[illegible] nasporingen te ontdekken. Buitendien kan [illegible] juiste raming der behoeften de oorzaak der over[illegible] ding van begrootings-artikelen zijn. Wat de toe[illegible] betreft, zal de Minister zorgvuldig doen toezien, [illegible] zonder zijne bijzondere magtiging, geene uit[illegible] plaats hebben, welke overschrijding van toe[illegible] cijfers ten gevolge zouden hebben. Reeds [illegible] geruimen tijd zijn daartoe betrekkelijke aanschrij[illegible] geschied. Intusschen ziet de Kamer niet voor[illegible] er artikelen zijn, en daaronder is het 151ste v[illegible] Vde Hoofdstuk van 1861 te rangschikken, w[illegible] trent de Minister het niet geheel in zijne mag[illegible] te zorgen dat de uitgaven het toegestane cij[illegible] te boven gaan.

Op de vragen, aan het slot van het verslag ge[illegible] wordt het volgende geantwoord:

De van dr. Muller aangekochte verzameling [illegible] voorloopig te Leyden bewaard. Zij zal niet i[illegible] Haagsche Kabinet van Zeldzaamheden worden [illegible] nomen, waar ook de noodige ruimte ontbreekt, [illegible] is bestemd om een bestanddeel uit te maken va[illegible] sedert lang door de Vertegenwoordiging en Reg[illegible] gewenscht ethnographisch museum. De munten, [illegible] gekocht van den heer van Rappard, zijn gepla[illegible] het Kon. Penningkabinet; het aangekochte va[illegible] heer Hooiberg, met andere soortgelijke teekeni[illegible] in de Koninklijke bibliotheek.

In de zitting van de Tweede Kamer van [illegible] 14 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoeksch[illegible] als: twee adressen houdende aandrang op de [illegible] neming van het wetsontwerp wegens de beide [illegible] wegen, als: van den Gemeenteraad van Rott[illegible] en van de Kamer van koophandel en fabriek[illegible] Tiel, en een van het Gemeentebestuur van L[illegible] (Noordbrabant), betrekkelijk het wetsontwerp [illegible] regeling van het gebied der regterlijke collegie[illegible] Deze adressen zijn verzonden naar de commissie [illegible] de verzoekschriften.

De commissie uit de Tweede Kamer, — in [illegible] handen was gesteld het adres van *G. A. L[illegible] Rijsterborgh*, gepensioneerd ridmeester, houd[illegible] het verzoek om eene geneeskundige visitatie te o[illegible] gaan, ten einde daardoor te constateren, dat h[illegible] de termen valt van art. 6 van het reglement o[illegible] pensioenen en gagementen van de landmagt, o[illegible] nomen in het Staatsblad van Ned. Indië, 1837, n[illegible] en daardoor regt verkregen heeft op pensioen[illegible] hooging, — heeft in de zitting van den 14 d[illegible] verslag uitgebragt, aan het slot waarvan zij zeg[illegible] het oordeel, of de adressant werkelijk in het g[illegible] van genoemd art. 6 verkeert, door de commissie [illegible] kon worden uitgemaakt; doch dat zij meen[illegible] Vergadering te mogen adviseren, den Minister [illegible] Kolonien in overweging te geven, om den ridm[illegible] nog aan een geneeskundig onderzoek te doen on[illegible] werpen.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.